

Χανιώτικα νέα
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ 8 Νοεμβρίου 2014

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΑΚΗΣ ΧΡΥΣΙΚΑΚΟΣ

ΟΔΟΣ ΣΗΦΑΚΑ

Βόητα στα Μαχαιράδικα
του χθες και του σήμερα

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Διαδρομές σε μια ακόμα γειτονιά της παλιάς πόλης των Χανίων. Στην οδό Σήφακα από το χθες, με τους παλιούς Μικρασιάτες και τα “μαχαιράδικα” ως το σήμερα με τα μεζεδοπωλεία και τα κάθε είδους “στέκια” των φοιτητών, των ντόπιων αλλά και των τουριστών.

Μαζί με τους ανθρώπους που ζουν και εργάζονται σε αυτήν την γειτονιά νοσταλγούμε το παρελθόν της όμορφης αυτής περιοχής, αφουγκραζόμαστε τις ανάγκες του σήμερα και ελπίζουμε σε ένα μέλλον όπου αυτή αλλά και κάθε γραφική γωνιά αυτής της πόλης θα έχει την φροντίδα και την προβολή που της αξίζει.

No. 434

Φανταστικό
μουσείο

Πιέρο ντι Κόζιμο (Piero di Cosimo), “Αφροδίτη, Άρης και Έρωτας”, γύρω στα 1505, Κρατική Πινακοθήκη, Βερολίνο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ φωτοαναδρομές
στα παλιά Χανιά

σελ. 4 - 6 ~ σινεμά, πολιτισμός,
σερφαρίσματα

σελ. 8 - 9 ~ Βόλτα στα
Μαχαιράδικα του χθες
και του σήμερα

σελ. 10 ~ συνέντευξη με τον Τάκη
Χρυσικάκο

σελ. 11 ~ βιβλία

σελ. 12 ~ παιδότοπος

σελ. 13 ~ Εξιδανίκευση ή
υποτίμηση

σελ. 14 - 15 ~ Δύσκολη υπόθεση
η πρώτη παρουσία σ' εθνική
κατηγορία βόλβει γυναικών

σελ. 16 ~ υγεία & βότανα

8/11

ΑΓΓΕΛΟΣ,
ΓΑΒΡΙΗΛ,
ΜΙΧΑΗΛ,
ΜΕΤΑΞΙΑ,
ΡΑΦΑΗΛ,
ΣΤΑΜΑΤΗΣ,
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ,
ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ

9/11

ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

10/11

ΑΡΣΕΝΙΟΣ,
ΑΡΣΙΝΟΗ

11/11

ΜΗΝΑΣ,
ΒΙΚΕΝΤΙΟΣ

13/11

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ,
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

14/11

ΓΡΗΓΟΡΗΣ,
ΦΙΛΙΠΠΟΣ

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
“Χανιώτικα νέα”

ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης Γαρεδάκης

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια Κουμλή

ΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσφράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη Φουντουλάκη

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκης
Μιχάλης Χατζηδάκης

ΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος Κοσμάδης

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη Σταυρίδη

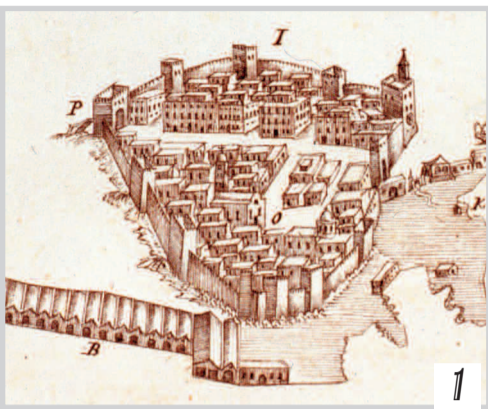
ΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

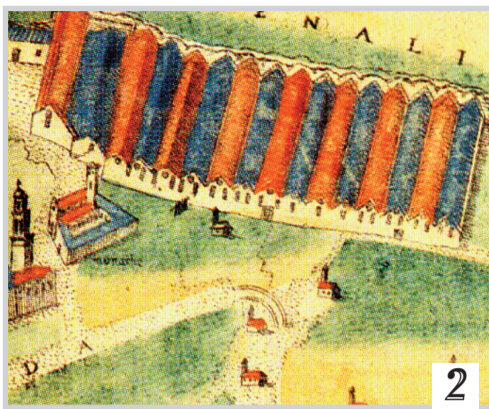
Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Πιέρο ντι Κόζιμο κατά τρόπο παράδοξο δε θα λάβει το προσωνύμιό του από τον τόπο καταγωγής του. Αντίθετα θα αποτίσει σε αυτό φόρο τιμής στο δάσκαλό του Κόζιμο Ροσσέλλι (Cosimo Rosselli), στο εργαστήριο του οποίου ο Πιέρο έμελλε να μυηθεί στα μυστικά της ζωγραφικής τέχνης. Πνεύμα ανήσυχο, ατίθασο και αντικορφορμιστικό και χαρακτηριστής ιδιόμορφος παρουσιάζων πολλές ιδιοτροπίες, ο νευρωτικός Πιέρο ντι Κόζιμο έχει κατακτήσει παραταύτα με το αυθεντικό τεχνοτροπικό του ιδίωμα μια μείζονα θέση στο πάνθεον των ιερών τεράτων του Cinquecento ως μοναχικός οδοιπόρος και εκπρόσωπος μιας αντικαθηματικής τάσης στη ζωγραφική τέχνη της ιταλικής Αναγέννησης. Λαμβάνοντας επιρροές πρακτικά απ' όλους τους μεγάλους ζωγράφους της εποχής του -αναφέρω ενδεικτικά τα ονόματα των Λίππι (Lippi), Γκιρλαντάιο (Ghirlandajo), Σινιορέλλι (Signorelli) και Λεονάρντο (Leonardo)- ο Πιέρο ντι Κόζιμο θα ζήσει και θα δράσει σε μια για τα φλωρεντινά πολιτικά δρώμενα παραγμένη, ρηξικέλευθη περίοδο, με την απογοηπτική του Πιέρου των Μεδίκων από την πόλη των Ανθέων (1494) και τη συνακόλουθη άνοδο και πτώση του δομνικανού μοναχού Τζιρόλαμο Σαβοναρόλα (Girolamo Savonarola) (1497-1498). Καθώς φαίνεται ο Πιέρο ντι Κόζιμο δε μοιάζει να είχε δραστηριοποιηθεί στον κύκλο των ζωγράφων, των φιλικά προσκείμενων στους Μεδίκους. Αντίθετα φαίνεται να είχε λάβει σημαντικές παραγγελίες από την αντίπερα όχθη και συγκεκριμένα από μέλη της οικογενείας των Ντελ Πουλιέζε (Del Pugliese), των Καπόνι (Carroni), των Βεσπούκι (Vesprucci) και των Στρότσι (Strozzi).

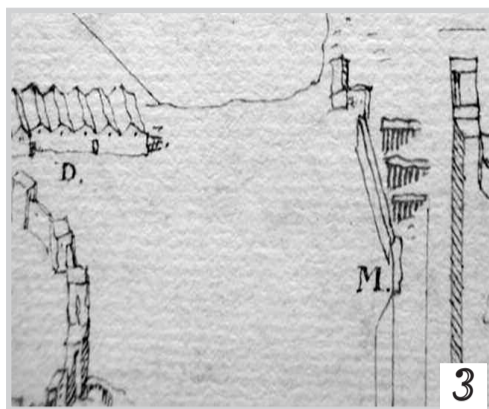
Το έργο “Αφροδίτη, Άρης και Έρωτας” μαρτυρείται ωστόσο για πρώτη φορά στα 1568 ως ανήκον στη συλλογή ενός έτερου καλλιτέχνη, του ζωγράφου, αρχιτέκτονα και κριτικού τέχνης Τζιόρτζιο Βαζάρι (Giorgio Vasari). Η σύνθεση, εμπνευσμένη από έναν πίνακα αντίστοιχης θεματικής του Σάντρο Μποτιτσέλλι που σήμερα βρίσκεται στην Εθνική Πινακοθήκη του Λονδίνου, τοποθετεί τη δράση σε ένα φυσικό περιβάλλοντα χώρο, εν μέσω του οποίου σε πρώτο πλάνο διακρίνεται το ζεύγος των δύο ερωτευμένων θεών. Στα αριστερά κείται η Αφροδίτη, με ένα λεπτό κομμάτι λευκού υφάσματος και ένα αδιόρατο σχεδόν πέπλο να καλύπτουν τη γύμνια της, καιροφυλακτώντας με τα μάτια ανοικτά για το επικείμενο ξύπνημα του αγαπημένου της. Οι ερωτικές αναφορές -πιο άμεσες στην περίπτωση της εκδοχής του Μποτιτσέλλι- περιορίζονται στην ομάδα των ερωτιδίων στο φόντο που περιεργάζεται με παιδίαστική διάθεση τα όπλα τού θεού του πολέμου, αλλά και στον κρυφό φαλλικό συμβολισμό του μικρού κουνελιού (cupiculus - cuneus) που χαριεντίζεται με το μικρό έρωτα στην αγκαλιά της Αφροδίτης. Αγνωστος παραμένει ο παραγγελιοδότης, αλλά και ο αρχικός προορισμός του μυστηριώδους έργου. Λαμβάνοντας ωστόσο υπόψιν ότι το έργο του Μποτιτσέλλι είχε υπάρξει κατά πάσα πιθανότητα παραγγελία των Βεσπούτσι ως έντεχνη συμβολική αναφορά σε κάποιο χαρμόσυνο οικογενειακό γεγονός, μια αντίστοιχη γαμήλια αφορμή θα μπορούσε κάλλιστα να ήταν αυτή που έμελλε να υπαγορεύσει τη γένεση του έργου του Πιέρο ντι Κόζιμο.

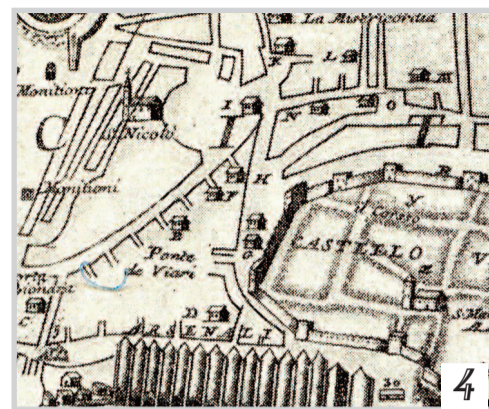
1

2

3

4

PONTE DEI VIARI (η γέφυρα των Βιάρι)

Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

No. 494

α ήταν ίσως παράλειψη αν ολοκληρώνοντας το αφιέρωμα μας στην οδό Κανεβάρο δεν αναφέραμε τίποτα γι' αυτό το σχεδόν άγνωστο και χαμένο πλέον μνημείο, τη γέφυρα που οδηγούσε από την ανατολική πύλη του Καστελιού στη συνοικία της Σπλάντζας. Πρόκειται για ένα συγκοινωνιακό έργο της βενετοκρατίας που κατασκευάστηκε όταν το τείχος του Καστελιού έπαιξε πια να παίζει κρίσιμο ρόλο στην οχύρωση της πόλης των Χανίων και η παλιά ξύλινη, πιθανότατα κινητή γέφυρα που υπήρχε στο ίδιο σημείο, δεν ανταποκρινόταν πια στις ανάγκες των κατοίκων της συνοικίας. Όπως έχουμε ξαναγράψει, στις ανασκαφές των τελευταίων χρόνων γύρω από το τείχος του Καστελιού, της διαχρονικής αυτής ακρόπολης της Κυδωνίας και των Χανίων, αποκαλύφθηκε ένυδρη τάφρος που απομόνωνε το φρούριο από την επίφοβη ενδοκώρα. Από τις τέσσερις πύλες που ανοίγονταν στα τείχη κατά τα σημεία του ορίζοντα, οι τρεις τουλάχιστον θα διέθεταν κινητές γέφυρες για την υπέρβαση αυτής της τάφρου. Με την κατασκευή των νέων οχυρώσεων τον 16ο αιώνα δεν υπήρχε πια λόγος ύπαρξης και συντήρησης των παλιών αυτών κατασκευών, που η χρήση θα είχε ασφαλώς φθείρει ανεπανόρθωτα. Βλέπουμε λοιπόν σε κάποιους χάρτες των αρχών του 17ου αιώνα (Oddi, Nanni, Coronelli και άλλοι) να σημειώνεται έξω από την ανατολική πύλη του Καστελιού η ύπαρξη μιας αψιδωτής πέτρινης γέφυρας που ένωσε μόνιμα πλέον το παλιό Castello με την οδό Δασκαλογιάννη και τη Σπλάντζα. Πρώτος που μου μίλησε για την ύπαρξή της ήταν ο πατέρας μου, ο οποίος τη θυμόταν όπως ήταν διαμορφωμένη στα τέλη του μεσοπολέμου. Όπως είχα διαπιστώσει τότε, στις αρχές της δεκαετίας του '80, η ύπαρξή της αγνοούνταν από την επιστημονική κοινότητα που ασχολούνταν με την παλιά πόλη. Καταλαβαίνω πως οι περιοχές της παλιάς πόλης ανατολικά του Καστελιού (Χιόνες - νεώρια, βόρεια Σπλάντζα, "Σχολή" κ.λπ.) ήταν γενικά "αποκλεισμένες" από τους "καθωσπρέπει" Χανιώτες για ένα σχεδόν αιώνα, έτσι πολλά στοιχεία από την αρχιτεκτονική φυσιογνωμία της περιοχής αυτής δεν βρίσκονται εύκολα στη συλλογική ιστορική μνήμη. Βρήκα όμως μια μικρή αναφορά γι αυτήν στον 1ο τόμο των Monumenti Veneti του Gerola, εκεί που περιγράφει την ανατολική πύλη του κάστρου. Στην έρευνα και συλ-

λογή παλιών φωτογραφιών που πραγματοποιώ τα τελευταία χρόνια, είχα την τύχη να εντοπίσω κάποιες φωτογραφίες που δείχνουν τμήματά της, αφού σώζονταν στη θέση της αρκετά χρόνια μετά τους γερμανικούς βομβαρδισμούς του 1941. Ας ρίξουμε μια ματιά στην ιστορία του μνημείου: Η βενετσιάνικη οικογένεια των Βιάρι είχε περίφημους κήπους και μια λαμπρή βίλα στα Μπουτσούνια, δίπλα στις πηγές, που τα υπολείμματά της βρίσκονται εκεί και σήμερα (έχουμε αναφερθεί σ' αυτά στο παρελθόν) και συνδέονται με παλιούς θρύλους. Προφανώς αυτοί θα ήταν οι δωρητές της. Στην περίοδο του μεσοπολέμου πρέπει να έγιναν εργασίες ανακατασκευής της γέφυρας, ο πατέρας μου θυμόταν πως μεγάλο μέρος της ήταντσιμεντένιο και στηριζόταν σε σιδερένιες δοκούς. Αυτό είναι φανερό κι από τα στηθαία της που φαίνονται στις φωτογραφίες της περιόδου της Κατοχής. Μεταπολεμικά, πιθανότατα το 1952 ή το 1954 όταν γκρεμίστηκε και η ανατολική πύλη για να μπαίνουν τα στρατιωτικά καμιόνια μέσα στο Καστέλι, ισοπεδώθηκε και η παλιά γέφυρα και μπαζώθηκε η τάφρος στο σημείο αυτό. Τα βάθρα της όμως θα πρέπει να σώζονται σχεδόν στο αρχικό ύψος τους κάτω από το κατ'στρωμα του σημερινού δρόμου, μια μελλοντική έρευνα μπορεί να το δείξει. Πολλές από τις εικόνες του σημερινού δημοσιεύματος τις έχω παρουσιάσει και στο παρελθόν. Στις πρώτες τέσσερις, τμήματα από "βενετσιάνικους" χάρτες του 17ου αιώνα στους οποίους σημειώνεται η παλιά γέφυρα. Ο πρώτος είναι του Oddi των αρχών του 17ου αιώνα, όπου η γέφυρα σημειώνεται καθαρά με το γράμμα P (ponte;). Ο τρίτος είναι από ανώνυμο έργο που φυλάσσεται στη Δημ. Βιβλιοθήκη. Ο τέταρτος είναι του Coronelli και μας αναφέρει το όνομα του μνημείου. Δίπλα στη γέφυρα σημειώνεται ο ναός του Αγ. Πνεύματος, το μετέπειτα Κιοπρού τζαμί δηλαδή το τζαμί της γέφυρας. Στην πέμπτη, τμήμα αεροφωτογραφίας του 1937 όπου διακρίνεται καθαρά η διαμόρφωση της περιοχής. Η οδός Δασκαλογιάννη, πολύ στενότερη τότε, διαζόταν σε 2 σκέλη: Το ένα περνούσε δίπλα στη γέφυρα και κατευθυνόταν στα νεώρια. Το άλλο διερχόταν με τη γέφυρα πάνω από την παλιά τάφρο προς την ανατολική πύλη του Καστελιού και την Κανεβάρο. Η Σήφακα που ταυτίζεται με την παλιά τάφρο, (ήταν όμως γε-

5

6

μάπη σπίτια που την τουρκοκρατία κόλλησαν πάνω στα παλιά τείχη) περνούσε κάτω από τη γέφυρα και διαζόταν κι αυτή σε 2 σκέλη: Το ένα κατευθυνόταν στην είσοδο των νεωρίων και το άλλο διέσχισε το μικρό οικοδομικό τετράγωνο κι έβγαине στην οδό Καλλεργών, είχε δε την ονομασία "οδός Αριάδνης". Η βόρεια άκρη της υπάρχει ακόμα εκεί. Στην έκτη, το βόρειο τμήμα της Δασκαλογιάννη και η νότια πύλη των νεωρίων που διακρίνεται στο βάθος. Σε πρώτο πλάνο το στηθαίο της γέφυρας και της ράμπας που οδηγεί από το επάνω επίπεδο προς τα νεώρια. Στην έβδομη, σύμμαχοι στρατιώτες κάθονται στο νεότερο στηθαίο της γέφυρας τον Μάιο του '41, λίγες μέρες πριν την ισοπέδωση της συνοικίας. Αριστερά τους η είσοδος του Κιοπρού τζαμί. Στην όγδοη, το ίδιο σημείο αλλά κατά την αντίθετη κατεύθυνση, τραβηγμένο από Γερμανό στρατιωτικό τον χειμώνα του 1941... Στην ένατη, από το βιβλίο του κ. Γιώργου Μπριντάκη "Χανιά 27-5-41, 23-5-45", το ίδιο σημείο το 1945. Τα ερείπια της προηγούμενης φωτογραφίας έχουν πια ισοπεδωθεί. Δείτε και τη φωτογραφία 10 του προηγούμενου δημοσιεύματος, όπου επίσης διακρίνεται το στηθαίο της γέφυρας.

8

7

9

Κινηματογράφος

ΑΤΤΙΚΟΝ

(χειμερινό) Τηλ.: 2821027717

Α' ΑΙΘΟΥΣΑ: "ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ ΠΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΤΗΚΕ"

Καθημερινά: 7.30 και 10.15 μ.μ.

Β' ΑΙΘΟΥΣΑ: "ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ"

Καθημερινά: 8.20 μ.μ.

"ΓΡΟΘΙΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΙΧΟΥΣ"

Καθημερινά: 10.30 μ.μ.

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

"INTERSTELLAR"

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 10.15 μ.μ.

"Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ"

Καθημερινά: 8 μ.μ.
& Σαβ./Κυρ.: 8.45 μ.μ.

"ANNABELLE"

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 8.10 μ.μ.

"ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟ"

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.30 και 10.30 μ.μ.

"ΚΑΠΟΤΕ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ"

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.30 και 10.30 μ.μ.

"THE EQUALIZER"

Καθημερινά και
Σαβ./Κυρ.: 8.15 και 10.30 μ.μ.

"DRACULA UNTOLD"

Καθημερινά:
10.30 μ.μ. & Σαβ./Κυρ.: 10.50 μ.μ.

"ΤΑ ΧΕΛΩΝΟΝΙΝΤΖΑΚΙΑ"

Καθημερινά και Σαβ./Κυρ.: 6.15 μ.μ.

"ΟΙ ΥΠΕΡΕΞΙ"

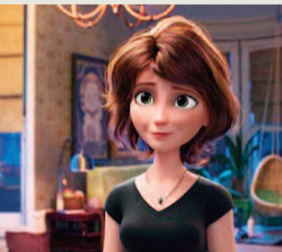
Σαββατοκύριακο: 5.30 μ.μ.
(μεταγλωτ.)

"Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ"

Σαββατοκύριακο: 7 μ.μ.

"ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΠΙΤΙ"

Σαββατοκύριακο: 4 μ.μ. (μεταγλωτ.)

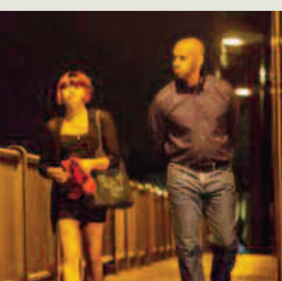
"ΟΙ ΥΠΕΡΕΞΙ"

"ΣΕ ΛΑΘΟΣ ΧΡΟΝΟ"

"ANNABELLE"

"THE EQUALIZER"

STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΕ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

"INTERSTELLAR"

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 7 & 10.15 μ.μ.

"ΟΙ ΥΠΕΡΕΞΙ"

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 6 μ.μ.

"Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ"

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 8 μ.μ.

"ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΣΠΙΤΙ"

ΑΙΘ. 1 Σαββατοκύριακο: 5.15 μ.μ.

"ANNABELLE"

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 11 μ.μ.

"THE EQUALIZER"

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 7 & 9.45 μ.μ.

"Ο ΜΙΚΡΟΣ ΝΙΚΟΛΑΣ ΠΑΕΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ"

ΑΙΘ. 2 Σαββατοκύριακο: 4 μ.μ.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΛΑΚΗ ΚΟΥΡΕΤΖΗ

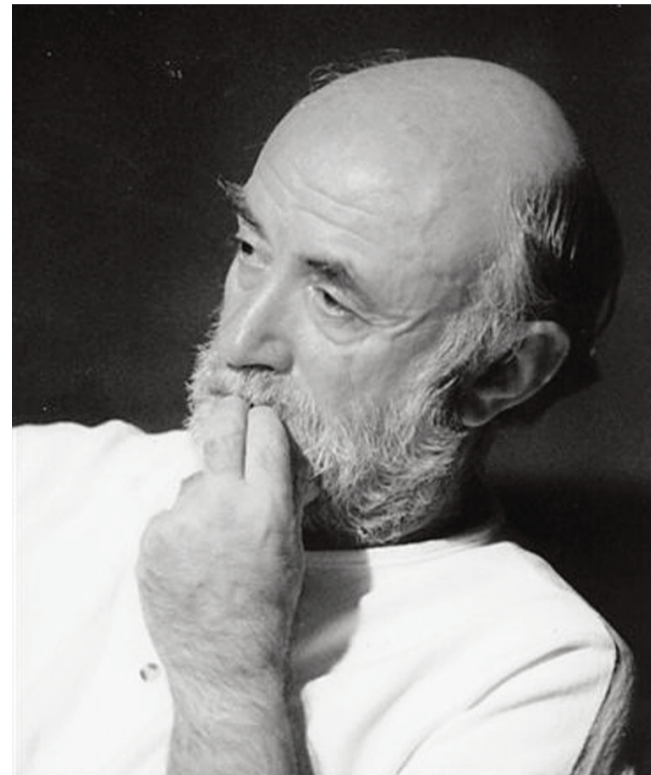
Σεμινάριο Θεατρικού Παιχνιδιού

■ Με δωρεάν συμμετοχή για όσους ενδιαφέρονται για την παιδευτική διάσταση του Θεάτρου

"Παιδαγωγική Θεάτρου-Θεατρικό Παιχνίδι: η διά του Θεάτρου Παιδείση" είναι ο τίτλος του ανοικτού σεμιναρίου, που διοργανώνει το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" στις εγκαταστάσεις του στη Χαλέπα τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου, στις 6μ.μ..

Το σεμινάριο θα πραγματοποιήσει ο εισηγητής του Θεατρικού Παιχνιδιού στην Ελλάδα Λάκης Κουρετζής, παιδαγωγός, σκηνοθέτης, συγγραφέας και επίτιμος διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μέσα από θεωρητική και βιωματική προσέγγιση οι συμμετέχοντες ευαισθητοποιούνται στις σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους, που εμπλέκουν το θέατρο στην εκπαιδευτική διαδικασία. Το σεμινάριο απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς, θεατρολόγους, ηθοποιούς, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και σε όλους όσους ενδιαφέρονται για την παιδευτική διάσταση του θεάτρου. Η συμμετοχή είναι δωρεάν. Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τη μουσειοπαιδαγωγό του Ίδρυματος Ρία Μαρκουλάκη στα τηλέφωνα: 2821056008 και 2821051555.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ"

Κινηματογραφικές προβολές για τη Λατινική Αμερική

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος "Οι φίλοι των γραμμάτων" σε συνεργασία με τη New Star διοργανώνει το φετινό χειμώνα ένα νέο κύκλο κινηματογραφικών προβολών με τον τίτλο "Ερωτας και Επανάσταση στην πατρίδα του Σιμόν Μπολιβάρ" (Α' κύκλος).

Οι έξι ταινίες που θα προβληθούν για πρώτη φορά στα Χανιά από τις αρχές Νοεμβρίου μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου στο πλαίσιο αυτού του αφιερώματος (τέσσερις μυθοπλασίας και δύο ντοκιμαντέρ) αφορούν στη Λατι-

νική Αμερική, την ήπειρο με τις στυγνές δικτατορίες και τα αδιάκοπα στρατιωτικά πραξικοπήματα μα και με τις πλούσιες εθνοκαπελευθερωτικές, δημοκρατικές και επαναστατικές παραδόσεις, την πατρίδα του Σιμόν ντε Μπολιβάρ, του Εμιλιάνο Ζαπάτα και του Ερνέστο Τσε Γκεβάρα.

Η πρώτη ταινία θα προβληθεί αύριο Κυριακή στις 8μ.μ. στην αίθουσα του Τ.Ε.Ε. (Νεάρχου 23, Χανιά) και είναι η Lucia (1968), του Humberto Solas.

Μουσική: Λέο Μπρούμπερ, Χοσείτο Φερνάντεζ.

Παίζουν: Ράκελ Ραβουέλτα, Ελίνα Νούνεζ, Αντέλα Λέκγρα.

Βραβεία: Χρυσό Μετάλλιο και βραβείο ΦΙΠΕΡΣΙ Φεστιβάλ Μόσχας 1969, Βραβείο Χρυσή Υδρόγειος Φεστιβάλ Τόκιο 1970 κ.ά..

Η Λουτσιά, αριστούργημα του κουβανικού κινηματογράφου, είναι μια σπονδυλωτή ταινία με τρεις αυτόνομες ιστορίες που έχουν ωστόσο έναν κοινό συνδετικό κρίκο: τοποθετούνται χρονικά σε τρεις χαρακτηριστικές περιόδους του αγώνα για την απελευθέρωση της Κούβας, έχουν για πρωίδη πάντα μια γυναίκα ονόματι Λουτσιά, σε κάθε επεισόδιο ο αφηγηματικός άξονας είναι κεντρωμένος γύρω από μια ερωτική ιστορία.

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ (Ι.Ο.Χ.)

Προβολή ταινίας του Χαφίζ Ακούρ

Η ταινία του Χαφίζ Ακούρ "Χρόνια πολλά Τασία", η οποία είναι βασισμένη στο ομότιτλο διήγημα της Μαρινέλλας Βλαχάκη, θα προβληθεί τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου στις 8:30μ.μ. στον Ιστιοπλοϊκό Ομίλο Χανίων, Νεώριο Μόρο.

Στο σημείωμά του ο σκηνοθέτης αναφέρει: «Μια γυναίκα εγκαταλείπει την μακιγιαρισμένη πόλη μέρες Χριστουγέννων, αναζητώντας την ηρεμία και την ψυχία της σε ένα ορεινό χωριό.

Ξαφνικά εμφανίζεται μπροστά της η βιοσκοπούλα Τασία που διψά για επικοινωνία. Η εξωστρεφής και πληθωρική Τασία αφηγείται την ιστορία της ζωής της, μια ζωή γεμάτη απρόοπτα και περιπέτειες. Το παρελθόν, το παρόν και κυρίως η χιουμοριστική αντίληψη της Τασίας απέναντι

στην μασκαρεμένη τύχη της, είναι τελικά εκείνα που συνδέουν συναισθηματικά τις δυο γυναίκες. Η τρυφερότητα διαχέεται και τελικά λυτρώνει».

Συγγραφέας της ταινίας:

Ηθοποιοί: Κατερίνα Κουμακάκη, Λένα Τάκη, Λευτέρης Μποτωνάκης, Γωγώ Τάκη, Σόλωνας Κατσικανδαράκης.

Διεύθυνση φωτογραφίας: Βαγγέλης Κελαϊδής

Σενάριο - Σκηνοθεσία: Hafiz Akur.

Σκηνικά - Κοστούμια: Αντώνης Νταγαδάκης.

Μοντάζ: Βαγγέλης Καλαϊτζής, Hafiz Akur.

Μουσική: Γιάννης Μελαμπιανάκης.

Ηχος - Μιξάζ: Δημήτρης Μπαρνιας.

Μακιγιάζ: Μαρία Ζωγράφου, Μαρία Κωνσταντοπούλου.

Β' Κάμερα: Χρήστος Δρούτσας.
Γερανός: Μιχάλης Μπούχλης.

ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τον Δημήτριο Μιχελογιάννη

■ Η συμβολή του Αρχείου του στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης

Το Γ.Α.Κ. - Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και ο Σύλλογος "Φίλοι του Ιστορικού Αρχείου Κρήτης" συνδιοργανώνουν τη Δευτέρα 10 Νοεμβρίου και ώρα 7:30μ.μ. εκδήλωση με θέμα: "Δημήτριος Μιχελογιάννης Σ/χης π.δ. Η συμβολή του Αρχείου του στη διατήρηση της Ιστορικής Μνήμης".

Την εκδήλωση θα απευθύνουν χαιρετισμό οι συνδιοργανωτές και θα ομιλήσουν: ο Δημήτρης Νικολακάκης με θέμα "Δημήτριος Μιχελογιάννης, ο στρατιωτικός, ο αγωνιστής της Εθνικής Αντίστασης, ο άνθρωπος" και ο Κωνσταντίνος Φουρναράκης με θέμα "Το Αρχείο Μιχελογιάννη στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης". Παρέμβαση θα κάνει ο Σήφης Δ. Μιχελογιάννης.

Ο Δημήτριος Μιχελογιάννης γεννήθηκε το 1890 στη Ραμνή Αποκορώνου και απεβίωσε το 1980, στην Αθήνα. Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, κατετάγη εθελοντής στους Βαλκανικούς Πολέμους, όπου διεκρίθη ιδιαίτερα και έγινε αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού. Στη διάρκεια της Μικρασιατικής Εκστρατείας τραυματίστηκε σοβαρά και μετετάγη στην τάξη των αξιωματικών πολεμικής διαθεσιμότητας. Έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Ως διοικητής του 2ου Τάγματος του 14ου Συντάγματος ΕΛΑΣ στη μάχη της Παναγιάς κατά των Γερμανών (12-14 Νοεμβρίου 1944) επέδειξε «ικανότητα, τόλμη, ευστροφία πνεύματος, ηρωισμό αφάνταστου και περιφρόνηση προς τον θάνατον», σύμφωνα με την ημερήσια διαταγή της 5ης Μεραρχίας του ΕΛΑΣ. Το Αρχείο του Δημητρίου Μιχελογιάννη έχει παραχωρη-

Θεί στο Ιστορικό Αρχείο Κρήτης και αποτελεί πολύτιμη ιστορική πηγή για την Εθνική Αντίσταση στον Νομό Χανίων.

ΣΤΑ ΚΕΡΑΜΕΙΑ

Τιμάται η Μάχη της Παναγιάς

Την καθιερωμένη εκδήλωση απόδοσης τιμής στους αγωνιστές και νεκρούς της Μάχης της Παναγιάς, και τα θύματα των χιτλερικών επιδρομών, διοργανώνει το Παράρτημα Χανίων της Π.Ε.Α.Ε.Α. - Δ.Σ.Ε. αύριο Κυριακή στις 11π.μ, στο χωριό Παναγιά Κεραμειών, στον χώρο του μνημείου.

Όπως αναφέρεται, μεταξύ άλλων στη σχετική ανακοίνωση της Π.Ε.Α.Ε.Α.: «Ήταν η μεγαλύτερη εκ παρατάξεως μάχη που έδωσε ο ΕΛΑΣ στην Κρήτη, κατά των χιτλερικών ναζί. Έλαβε χώρα κατά το μήνα Νοέμβριο του 1944 σε δύο φάσεις (δύο ημέρες), στις 12 και 14 του Νοέμβρη, και η μία μέρα ανακωχής οφείλεται στις μεγάλες απώλειες των Γερμανών κατακτών. Η μάχη έγινε στα Κεραμεία, σε έκταση περίπου 10 χιλιόμετρα από το χωριό Κάμποι, ανατολικά έως το Κλεπτοπέραμα δυτικά.

Παρότι είχαν όλα τα μέσα, τον πιο σύγχρονο εξοπλισμό της εποχής εκείνης και υπέρτατες μαχητικές μονάδες, οι Γερμανοί ναζί σε εκείνη τη μάχη υπέστησαν βαριά ήττα.

Και ήταν ακόμα πιο βαριά αυτή η ήττα γιατί έγινε από μαχητές με παλιά και σκουριασμένα τουφέκια, αλλά που εμπνέονταν από ανώτερα ιδανικά και πιστεύω, πέραν της μεγάλης εθνικής ψυχής που αναφέρει η ημερήσια διαταγή του 14ου συντάγματος του ΕΛΑΣ, στις 16 - 11 - 44. Η Π.Ε.Α.Ε.Α. - Δ.Σ.Ε. όπως κάθε χρόνο,

αποτείνει φόρο τιμής στους μαχητές του ΕΛΑΣ της παραπάνω μάχης.

Δεν πρέπει όμως κανένας να μένει μόνο στην αναφορά και στην περιγραφή των

γεγονότων, αλλά να αναδεικνύουμε τη διαχρονική τους αξία και να βγάσουμε αναγκαία ιστορικά συμπεράσματα στη σημερινή εποχή», καταλήγει η ανακοίνωση.

ΑΠΟ ΤΗΝ "ΑΡΕΝΑ"

"Αμλετ ο Β'" του Σαμ Μπόμπρικ

Το θεατρικό έργο του Σαμ Μπόμπρικ "Αμλετ ο Β'" παρουσιάζει η θεατρική ομάδα "Αρένα" στο θέατρο "Δημήτρης Βλυσίδης" έως την Κυριακή 16 Νοεμβρίου, καθημερινά στις 9:30μ.μ.

Πρόκειται για μία παρωδία του γνωστού σαιξπηρικού αριστουργήματος, αποκαλύπτοντας καταπληκτικές αντιστοιχίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Ο συγγραφέας, Σαμ Μπόμπρικ, στο έργο του δεν αφήνει τίποτα όρθιο. Στρέφει τα βέλη του ενάντια στην κοινωνική υποκρισία και τον μικροαστικό καθωσπρεπισμό. Το σαιξπηρικό κείμενο χρειάστηκε να ανατραπεί για να αποκαλυφθούν τα κίνητρα της δράσης των πρώων.

Τα έσοδα της παράστασης θα διατεθούν για φιλανθρωπικό σκοπό.

Συνδιοργάνωση: Κ.Ε.Π.Π.Ε.Δ.Η.Χ. - Κ.Α.Μ. Δήμου Χανίων.

ΣΤΟ "MEGARPLACE"

Παράσταση για παιδιά με τον "Δον Κιχώτη"

Την παιδική παράσταση "Δον Κιχώτης" του Μιγκέλ ντε Θερβάντες παρουσιάζει η παιδική σκηνή του θεάτρου "Αριστοτέλειον", που για 2η χρονιά συνεργάζεται με τον σκηνοθέτη Δημήτρη Αδάμη. Το έργο θα παρουσιαστεί σήμερα Σάββατο στις 5μ.μ. και αύριο Κυριακή στις 11:30π.μ. και 5μ.μ. στον πολυχώρο "Megarplace".

Όπως αναφέρεται στο σχετικό δελτίο Τύπου, «τα παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να "συναντήσουν" τις ιδέες, αλλά και τους ήρωες του πασίγνωστου αυτού έργου. Παράλληλα, θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν στοιχεία του Ισπανικού Πολιτισμού. Τα κοστούμια της παράστασης είναι εμπνευσμένα από πίνακες ζωγράφων που εμπνεύστηκαν ή έζησαν στην Ισπανία όπως του Δομινίκου Θεοτοκόπουλου (Ελ Γκρέκο), του Βελάσκεθ, του Νταλί και άλλων. Τα σκηνικά έχουν αναφορές και αυτά σε πίνακες ζωγράφων, όπως του Πικάσο και δημιουργούν μια ατμόσφαιρα υποβλητική. Η εξαιρετική μουσική, πηγάζει όλη από τη μεγάλη γκάμα των Ισπανών συνθετών και τα τραγούδια βασίζονται σε παραδοσιακά και λαϊκά τραγούδια από το φλαμένκο μέχρι τον Λόρκα, ειδικά διασκευασμένα για τα παιδιά».

Τιμή εισιτηρίου 10 ευρώ.

ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΣΣΙΤΙΩΝ

Κρητική βραδιά

Κρητική βραδιά, διοργανώνει η Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου αύριο Κυριακή 9 Νοεμβρίου και ώρα 8μ.μ. στο κέντρο Κανάρια στον Κουμπέ. Τους παρευρισκόμενους θα διασκεδάσει με τη μουσική του ο Λευτέρης Μαθιουδάκης και το συγκρότημά του. Τη μουσική θα συνοδέψει χορευτικά ο Χορευτικός Σύλλογος Βιγλάτορες.

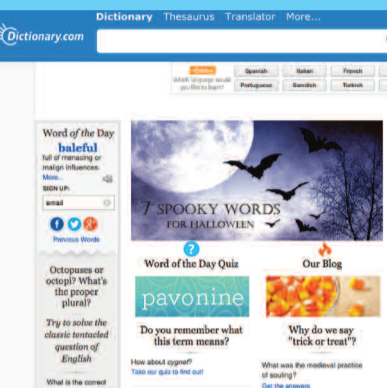
Τα έσοδα θα διατεθούν στο Κεντρικό Συσσίτιο της Ιεράς Μητροπόλεως Κυδωνίας και Αποκορώνου. Προώληση προσκλήσεων στα γραφεία της Μητροπόλεως.

Πληροφορίες στο τηλέφωνο 2821027807.

σερφ@ρίσματα

της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

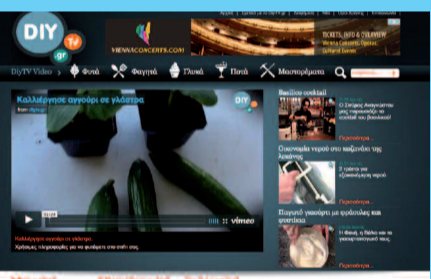
“Δυνατό” και πάντα χρήσιμο <http://dictionary.com>

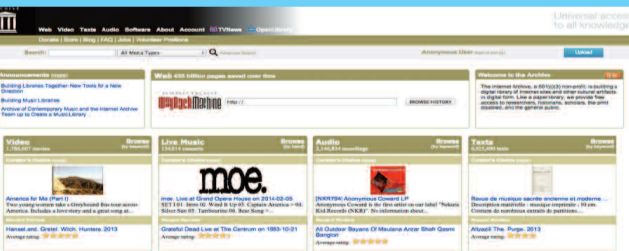
Αν χρησιμοποιείτε συχνά την αγγλική, αν σας προβληματίζουν εκφράσεις, θέλετε να βρείτε συνώνυμα, αντώνυμα, ιδιωτισμούς κ.λπ., τότε αυτός είναι ο ιδανικός ιστότοπος για σας! Ένα πανίσχυρο λεξικό που μπορεί και σας καθοδηγεί με ακρίβεια στο να βρί-

σκετε εκείνο που θέλετε για εργασίες, επαγγελματικά γράμματα και οτιδήποτε ακόμα προκύψει. Διαθέτει αναλυτικούς ορισμούς κάθε λέξης που θα πληκτρολογήσετε, έχει ακουστική απόδοση των λέξεων, ακόμα και e-μχανή μετάφρασης σε πολλές γλώσσες των λημμάτων που επιθυμείτε να μεταφράσετε. Αν πάλι χρησιμοποιείτε περισσότερο τα ισπανικά, μπορείτε επίσης να επισκεφθείτε την ισπανική βερσιόν του ιστότοπου. Και επειδή, όπως σωστά αναφέρει ο ιστότοπος, «είναι άλλο δυο λέξεις να σημαίνουν το ίδιο και άλλο να σημαίνουν σχεδόν το ίδιο», κάντε μια θέση στα αγαπημένα σας για αυτό το site.

Φτιάξτο μόνος σου www.diytv.gr

Ανακαλύψτε την ελληνική απάντηση στα χιλιάδες ξενόγλωσσα sites που μας δείχνουν πως να φτιάξουμε –σχεδόν– οτιδήποτε μόνοι μας. Αν τα χέρια σας “πιάνουν” ή αν θέλετε να δοκιμάσετε τις δυνάμεις σας σε κατασκευές και άλλα, ο ιστότοπος έχει προτάσεις και λύσεις που φιλοδοξούν να σας λύσουν τα χέρια και είναι το καλύτερο αντίδοτο σε εποχή κρίσης. Μαστορέματα, κηπουρική, μαγειρική, χειροτεχνίες είναι μερικές μόνο από τις στήλες που θα βρείτε, ενώ υπάρχουν και καταποιστικότητας βίντεο για όσους είναι περισσότερο οπτικοί τύποι. Και αν το σερφάρισμα εδώ σας... ανοίξει την όρεξη, υπάρχουν και links που οδηγούν σε αντίστοιχες ξένες ιστοσελίδες ώστε να πάρετε και άλλες ιδέες, και άλλες και άλλες! Καλές δημιουργίες!

Το αρχείο του... ίντερνετ! <http://archive.org>

Φανταστείτε ότι έχετε στα χέρια σας μια μηχανή του χρόνου. Μια ιδιότυπη εφεύρεση που μπορεί να σας βρει σελίδες από το ίντερνετ έτσι ακριβώς όπως “βγήκαν” στον αέρα πριν από χρόνια. Αν τα ταξίδια στο παρελθόν σας γοητεύουν, κάντε τα δικά σας μέσα από αυτό το site και δείτε πως ήταν “στημένες” οι αγαπημένες σας σελίδες τα... παλιά τα χρόνια αλλά και τη θεματολογία τους. Ακόμα θα θυμηθείτε σελίδες που σταμάτησαν πλέον να υπάρχουν, αλλά και βίντεο, κείμενα, σκαναρισμένες σελίδες σπάνιων βιβλίων, μια “ανοικτή βιβλιοθήκη” για όσους θέλουν να σερφάρουν για τα καλά στην ιστορία του διαδικτύου κ.ά.. Ένας online παράδεισος ερευνητών, σπουδαστών και όσων αγαπούν την διαδικτυακή έρευνα. Το καλύτερο; Προσφέρεται εντελώς δωρεάν! Δείτε το!

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Γνωριμία με τα μυστικά του φιλοτελισμού

Την ευκαιρία να γνωρίσουν τα μυστικά του φιλοτελισμού θα έχουν τα παιδιά που θα συμμετέχουν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που διοργανώνει η Δημοτική Βιβλιοθήκη Χανίων σε συνεργασία με τη Φιλοτελική Πολιτιστική Εταιρεία Χανίων “Ο Φάρος”.

Φωτ. αρχείου

ο πρόγραμμα “Τα μυστικά του φιλοτελισμού για παιδιά”, ξεκινά σήμερα Σάββατο στις 11 το πρωί στον χώρο της Παιδικής-Εφηβικής Βιβλιοθήκης του Δημοτικού Κήπου.

Σκοπός του προγράμματος είναι ο πρόεδρος της Φιλοτελικής Πολιτιστικής Εταιρείας Χανίων, Πολύκαρπος Αποστολάκης, να μεταλαμπαδεύσει την αγάπη για το φιλοτελισμό στα παιδιά, τη συλλογή αλλά και τη μελέτη των γραμματοσήμων.

Στην πρώτη συνάντηση με τα παιδιά ο

κ. Αποστολάκης θα μιλήσει γενικά για τον φιλοτελισμό, τι σημαίνει, πώς ξεκινάμε τη συλλογή μας και θα αναφερθεί στις συλλογές ανά χώρα αλλά και στις θεματικές συλλογές.

Στη συνέχεια του προγράμματος, οι θεματικές ενότητες, που έχουν επιλεγεί θα ενθουσιάσουν και θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον των παιδιών, αφενός γιατί αφορούν αγαπημένα παιδικά θέματα, όπως: Αγρια ζώα, Λουλούδια - Πουλιά - Ψάρια, Διάστημα, Ποδόσφαιρο, Ολυμπιακοί Αγώνες, Αρχαιολογία, κ.ά. αφετέρου

γιατί ο κ. Αποστολάκης θα χαρίσει σε κάθε παιδί σημαντικό αριθμό γραμματοσήμων.

Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετέχουν παιδιά, ηλικίας 7-13 ετών, με προεγγραφή.

Ελεύθερη είσοδος, στην Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την Παιδική - Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου στο τηλ.: 2821 341774.

ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα

Στο πλαίσιο της έκθεσης “Στην κιβωτό των ονείρων”, ζωγραφικά και γλυπτικά έργα σύγχρονης παραστατικής ζωγραφικής από τη συλλογή του Σωτήρη Φέλιου, στον χώρο της Δημοτικής Πινακοθήκης Χανίων (οδός Χάληδων 98 - 102) σε όλη την διάρκεια της Έκθεσης, από σήμερα μέχρι τις 24 Γενάρη, θα πραγματοποιούνται μουσειοπαιδαγωγικά προγράμματα και ξεναγήσεις που απευθύνονται σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης (Προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας).

Τηλέφωνα επικοινωνίας για ραντεβού: 28210 92294 και 28210 36190.

Στην έκθεση παρουσιάζονται έργα των: Καλλιόπης Ασαργιωτάκη, Γιώργου Αυγέρου, Κωνσταντίνου Κακανιά, Θεόφιλου Κατσιπάνου, Αλέξη Κυριτσόπουλου, Γιώργου Λάππα, Αλέκου Λεβίδη, Τάσου Μαντζαβίνου, Τάσου Μισούρα, Εμμανουήλ

Μπιτσάκη, Χρήστου Μποκόρου, Βάλλου Νομίδου, Αχιλλέα Παπακώστας, Κώστα Παπανικολάου, Ράνιας Ράγκου, Γιώργου Ρόρρη, Εδουάρδου Σακαγιάν, Άννας Μα-

ρίας Τσακάλη και Παντελή Χανδρή. Ώρες λειτουργίας: Δευτέρα έως Παρασκευή: 10π.μ. - 2μ.μ. και 6μ.μ.-9μ.μ.. Σάββατο: 10π.μ. - 2μ.μ..

ΜΕ ΤΗΝ ΖΟΕΛ ΛΟΠΙΝΟ

Σεμινάριο δημιουργικής γραφής

Σεμινάριο δημιουργικής γραφής στα Χανιά με τη συγγραφέα Ζοέλ Λοπίνο θα πραγματοποιηθεί στο βιβλιοπωλείο “Κύβος” από 20 Νοεμβρίου έως 6 Φεβρουαρίου. Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση, το σεμινάριο απευθύνεται σε αρχάριους και δεν προϋποθέτει γνώσεις φιλολογίας ή λογοτεχνίας, αλλά όρεξη για δημιουργία. Διάρκεια του κύκλου: 30 ώρες/10 συναντήσεις.

Στόχος του σεμιναρίου είναι να διεισδύσει ο συμμετέχων στον κόσμο του συγγραφέα και να διερευνήσει τις δυνατότητες έκφρασής του μέσα από ασκήσεις, σκέψεις και προβληματισμούς. Στις συναντήσεις, η όρεξη για γραφή θα οδηγηθεί σε διάφορα μονοπάτια της μνήμης, του υποκειμένου και της φαντασίας με σκοπό να βρει ο καθένας το ύφος του, την αληθινή του φωνή. Ενημερωτική συνάντηση θα γίνει στο βιβλιοπωλείο “Κύβος” (Α. Παπανδρέου 20-22), σήμερα Σάββατο και ώρα 11π.μ.. Τηλέφωνα επικοινωνίας για πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής: 2821039420 και 6981006310.

ΣΤΟ Κ.Π.Δ. ΛΕΝΤΑΡΙΑΝΩΝ

Δημιουργικό εργαστήρι

Δημιουργικό εργαστήρι δύο συναντήσεων με θέμα: “Πώς να γράφω μια ιστορία” θα πραγματοποιηθεί στις σήμερα Σάββατο και στις 15 Νοεμβρίου και ώρα 10:30π.μ. - 12:00π.μ. στο Κέντρο Παιδικής Δημιουργίας Λενταριανών του Δ.Ο.ΚΟΙ.Π.Π. του Δήμου Χανίων. Υπεύθυνος παρουσίασης εργαστηρίου: Κυριάκος Βασιλομανωλάκης, εκπαιδευτικός-συγγραφέας.

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΦΕ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΗ "SIAL - PARIS"

Αρωμα ελληνικού καφέ στο Παρίσι

Ελληνικό καφέ στη χόβολη και παραδοσιακά προϊόντα είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν οι χιλιάδες επισκέπτες της διεθνούς έκθεσης τροφίμων και ποτών "SIAL - PARIS", στο Παρίσι, στην πρώτη διεθνή παρουσίαση του "Συνδέσμου Ιστορικών Καφέ Ευρώπης (European Historic Cafés Association) από τις 19 έως τις 23 Οκτωβρίου.

Εκ μέρους του περιπτέρου του Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου Χανίων, ο Σύνδεσμος παρουσίασε παραδοσιακά προϊόντα, τα οποία διαχρονικά προσφέρονται στα Ελληνικά Καφέ, ενώ παράλληλα video-προβολή στον ίδιο χώρο παρουσίαζε τα πιο ιστορικά Καφέ της Ευρώπης. Ιδιαίτερη εντύπωση δημιούργησε το ψήσιμο Ελληνικού καφέ σε παραδοσιακή "χόβολη", τον οποίο απολάμβαναν καθημερινά πλήθος επισκεπτών της έκθεσης, καθώς σε αυτήν την πρώτη παρουσίαση του Συνδέσμου, πρωταγωνιστούσε η ελληνική κουλτούρα του καφέ με εκφραστή το δικό μας καφέ "Κήπος", στην καρδιά του Δημοτικού Κήπου Χανίων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι η Έκθεση "SIAL PARIS" πραγματοποιήθηκε στο Parc des Expositions -εγκατάσταση που κατελαμβάνει περίπου 300 στρέμματα- στην περιοχή Paris-Nord Villepinte, με συμμετοχή περίπου 6.500 περιπτέρων που εκπροσωπούσαν εταιρείες, φορείς, οργανισμούς και προϊόντα από όλο τον κόσμο. Απασχολήθηκαν σε αυτά κατά μέσο όρο στελεχών 20.000 άτομα, ενώ η επισκεψιμότητα της Έκθεσης αφορούσε περίπου 200.000 επισκέπτες ημερησίως.

Παράλληλα με τη συμμετοχή του Συνδέσμου στην Έκθεση, τη Δευτέρα 20 Οκτωβρίου

Ο εμπορικός ακόλουθος της Ελληνικής Πρεσβείας στο Παρίσι κ. Δημήτρης Χαλεπίδης, ο Βασίλης Σταθάκης πρόεδρος Ιστορικών Καφέ Ευρώπης και η επιστημονική συνεργάτις του Συνδέσμου κα Ζαχαρένια Σημανδράκη.

πραγματοποιήθηκε ειδική εκδήλωση υποδοχής & γνωριμίας του Συνδέσμου στο "Ελληνικό Σπίτι" στο Παρίσι.

Η εκδήλωση διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του "Συνδέσμου Ιστορικών Καφέ Ευρώπης" και την αμέριστη υποστήριξη και συνεργασία της Ελληνικής Πρεσβείας στο Παρίσι, όπως επίσης και της Ελληνικής Κοινότητας Παρισίων & Περιχώρων.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση του Συνδέσμου, «κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, χαιρετισμό απηύθυνε ο ιδρυτής & πρόεδρος του Συνδέσμου Ιστορικών Καφέ κ. Βασίλης Σταθάκης, ενώ αμέσως μετά ακολούθησε η ειδική παρουσίαση - φωτοαφήγηση των Ιστορικών Καφέ της Ευρώπης από την επιστημονική συνεργάτιδα του Συν-

δέσμου κα Ζαχαρένια Σημανδράκη».

Ακολούθησε δεξίωση, κατά την οποία προσφέρθηκαν κρητικά παραδοσιακά εδέσματα και γλυκίσματα.

Όπως επισημαίνεται, «την εκδήλωση στο "Ελληνικό Σπίτι" τίμησαν με την παρουσία τους οι: κα Αλεξάνδρα Μπτσότση, πρόεδρος της Action Aid και του Ελληνικού Πολιτιστικού Κέντρου στο Παρίσι, κ. Κασσελάκης Ιάσων πρόεδρος της Ελλάδας στο Παρίσι, κ. Χαλεπίδης Δημήτρης εμπορικός ακόλουθος της Ελληνικής Πρεσβείας, κ. Ευθύμιος Αραβαντινός, σύμβουλος Γραφείου Τύπου & Επικοινωνίας της Ελληνικής Πρεσβείας στο Παρίσι και πολλά άλλα εκλεκτά μέλη της ελληνικής παροικίας στο Παρίσι, με προεξάρχουσα, την

Στο περίπτερο του Ε.Β.Ε.Χ., Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου Χανίων.

Η κα Αλεξάνδρα Μπτσότση, πρόεδρος της Action Aid και του Ελληνικού Πολιτιστικού Κέντρου στο Παρίσι, ο κ. Βασίλης Σταθάκης, ο κ. Ευθύμιος Αραβαντινός, σύμβουλος Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας στο Παρίσι και η κα Ζαχαρένια Σημανδράκη.

ακούραστη "ψυχή" του "Ελληνικού Σπιτιού" εξαιρετική κα Σάσα Θεοδωρίδου.

Εγκάρδιο μήνυμα συμπαραστάσης και υποστήριξης απέστειλαν, ο αντιπρόεδρος της Ελληνικής Βουλής κ. Χρήστος Μαρκογιαννάκης, ο δήμαρχος Χανίων κ. Αναστάσιος Βάμβουκας, όπως επίσης και ο

βουλευτής Χανίων κ. Κυριάκος Βιρβιδάκης σε τηλεφωνική του επικοινωνία».

Εκ μέρους του Συνδέσμου εκτιμάται, ότι η παρουσία του σε ένα τόσο σημαντικό παγκόσμιο εκθεσιακό γεγονός σηματοδοτεί τη δημιουργία μιας διαδραστικής γέφυρας επικοινωνίας για την ανταλλαγή

απόψεων και διοργάνωση εκδηλώσεων κύρους που θα βοηθήσουν στην προβολή και την πολιτιστική προσέγγιση κάθε χώρας που φιλοξενεί τα αντίστοιχα Καφέ.

Υπενθυμίζεται ότι ο Σύνδεσμος Ιστορικών Καφέ Ευρώπης, ιδρύθηκε στα Χανιά, στις 8 Απριλίου 2014, όπου έχει την έδρα του και σημερινό εκλεγμένο πρόεδρό τον εμπνευστή του κ. Σταθάκη.

Ο Σύνδεσμος ενώνει τα διασημότερα Ιστορικά Καφέ της Ευρώπης σε μια συγκεκριμένη πολιτιστική διαδρομή. Είναι ένα πρόγραμμα συνεργασίας που βασίζεται στην πολιτιστική κληρονομιά και στην τουριστική συνεργασία, με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση μιας διαδρομής με ιστορική και πολιτιστική έννοια, με διακρατική υπόσταση και σημασία για την κατανόηση και το σεβασμό των κοινών ευρωπαϊκών αξιών.

E.K.

ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΩΡΑΪΤΗ

Γνωριμία με την Ιστορία της Τυπογραφίας

Μέσα από την επίσκεψή τους στο Μουσείο Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων"

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Την ιστορία της Τυπογραφίας μέσα από τα πλούσια εκθέματα του Μουσείου Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων", είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Μωραΐτη που προχθές βρέθηκαν στα Χανιά στο πλαίσιο εκπαιδευτικής εκδρομής.

Οι εξήντα μαθητές της Β' τάξης Λυκείου έμειναν εντυπωσιασμένοι από τα τυπογραφικά μηχανήματα αλλά και την έκθεση "Ιστορία της Γραφής" που φιλοξενείται στη νέα πτέρυγα του Μουσείου Τυπογραφίας, τονίζοντας ότι σίγουρα θα επιστρέψουν για να το ξαναδούν.

«Φεύγουμε με τις καλύτερες των εντυπώσεων. Το Μουσείο Τυπογραφίας ήταν εξαιρετικό, τα μηχανήματα, η οργάνωση του χώρου, όλα έδειχναν ότι έχει γίνει σκληρή και πολύ προσεγμένη δουλειά. Η ιστορία της Γραφής ήταν εκπληκτική. Πρόκειται για εξαιρετική καλλιτεχνική δημιουργία στην κυριολεξία. Δεν περιμέναμε να βρούμε ένα τέτοιο Μουσείο στα Χανιά. Συνδυάζει ό,τι θα μπορούσαμε να πούμε διαθεματικό στην Εκπαίδευση σήμερα. Τεχνικά ήταν πολύ οργανωμένο, επιστημονικά ακριβέστατο, ιστορικά άρτιο, καλλιτεχνικά εξαιρετικό κ.λπ.» ανέφερε ο Νίκος Πρωτοψάλτης, εκπαιδευτικός στη Σχολή Μωραΐτη.

«Το Μουσείο ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία. Εδωσε τη δυνατότητα στα παιδιά να κάνουν διαδραστικά κάποιες εφαρμογές, επίσης να μάθουν αρκετά πράγματα για τεχνικά θέματα σε σχέση με τα μηχανήματα της Τεχνολογίας και την παλιότερη τεχνολογία. Προσωπικά εάν ξαναέρθω στα Χανιά σίγουρα θα το επισκεφτώ» επεσήμανε ο Λευτέρης Νεοκοσμίδης, εκπαιδευτικός στη Σχολή Μωραΐτη.

«Αξίζει οπωσδήποτε να επισκεφτεί κάποιος το Μουσείο Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων", διότι σου δίνει την ευκαιρία -κι αυτό ήταν κάτι που παρατήρησαν τα παιδιά- να μπορέσεις όχι μόνο να δεις τα εκθέματα αλλά να τα αγγίξεις, να έρθεις σε επαφή μαζί τους. Αυτό που μας εντυπωσίασε ιδιαίτερα ήταν η έκθεση με την Ιστορία της Γραφής. Πιστεύω ότι αυτή η βιωματική προσέγγιση που παρέχει το Μουσείο Τυπογραφίας στους μαθητές και στους επισκέπτες γενικότερα, είναι ό,τι καλύτερο» επεσήμανε ο Νίκος Αντεριώτης, εκπαιδευτικός στη Σχολή.

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ

«Το Μουσείο Τυπογραφίας ήταν μια μοναδική εμπειρία που εκτός από την αισθητική του μπορούσε να μας μεταφέρει πτυχές της Ιστορίας της Τυπογραφίας. Αυτό που μου έκανε εντύπωση ήταν ο μεγάλος αριθμός των μηχανημάτων, που ήταν εξειδικευμένα, τα οποία δεν τα βρίσκεις εύκολα σήμερα. Μάλιστα ήταν

Εντυπωσιασμένοι από τα εκθέματα του Μουσείου Τυπογραφίας των "Χανιώτικων νέων", έμειναν οι μαθητές και το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής "Μωραΐτη".

πολύ ωραίο που καταφέραμε οι ίδιοι να τα χειριστούμε με τη βοήθεια των υπευθύνων του Μουσείου» ανέφερε ο Λευτέρης, μαθητής της Β' Λυκείου στην Σχολή.

«Το Μουσείο σίγουρα προσθέτει στην εμπειρία που έχει ο επισκέπτης των Χανίων. Μου άρεσε πολύ που εκτός από την Ιστορία της Τυπογραφίας μπορούσαμε να δούμε και την Ιστορία της Γραφής. Το γεγονός ότι μπορούσαμε κι εμείς να τυπώσουμε σε ένα φύλλο χαρτί με τα τυπογραφικά μηχανήματα, ήταν πολύ βιωματικό» επεσήμανε η Κλειώ, μαθήτρια της Σχολής.

«Το Μουσείο ήταν πάρα πολύ ωραίο, μάλιστα μάθαμε ότι είναι το μοναδικό στο είδος του στην Ελλάδα και θα ήθελα να επιστρέψω το Καλοκαίρι για να το ξαναδώ» ανέφερε ο Οδυσσεύς από την πλευρά του!

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Για βόλτα στην οδό Σήφακα, στα Μαχαιράδικα του χθες και του σήμερα, είναι σαν να περιηγείται κάποιος στην ιστορία και στην παράδοση της Κρήτης. Το κρητικό μαχαίρι άμεσα συνυφασμένο με την παράδοση του νησιού, αποτελούσε και αποτελεί σήμα κατατεθέν της γειτονιάς που κάποτε αριθμούσε επτά μαχαιροποιεία. Σήμερα, με την πάροδο των χρόνων η περιοχή εκτός από πόλος έλξης ξένων επισκεπτών, με τη δημιουργία μικρών καταστημάτων εστίασης, μεζεδοπωλείων, καφέ-μπαρ, πάνω στον δρόμο αλλά και μέσα στα στενά, έχει γίνει σημείο συνάντησης και στέκι της νεολαίας.

ΟΔΟΣ ΣΗΦΑΚΑ

Βόλτα στα Μαχαιράδικα του χθες και του σήμερα

Τα Μαχαιράδικα μιας άλλης εποχής

Ο κ. Μιχάλης Παχτικός, ιδιοκτήτης του μαχαιροποιείου "Ο Αρμένης" συνεχίζει εδώ και δεκαετίες μια παράδοση πολλών ετών στη δημιουργία του αυθεντικού κρητικού μαχαιριού.

Από τον Κωνσταντινουπολίτη παππού στον πατέρα και από τον πατέρα στον γιο, ο κ. Μιχάλης Παχτικός, ιδιοκτήτης του μαχαιροποιείου "Ο Αρμένης" συνεχίζει εδώ και δεκαετίες μια παράδοση πολλών ετών στη δημιουργία του αυθεντικού κρητικού μαχαιριού. Σήμερα είναι ίσως ο παλαιότερος κατασκευαστής κρητικού μαχαιριού στην περιοχή με δεκάδες επισκέπτες να έρχονται στην οδό Σήφακα για να χαράξουν το δικό τους μονόγραμμα πάνω στο σίδερο που περίτεχνα λιώνει. Όπως την ώρα της επίσκεψής μας στο παραδοσιακό μαχαιροποιείο, ένα νέο παλικάρι που έχει έρθει «από το Ρέθεμνος» όπως μας λέει, συλλαβίζει στον τεχνίτη τα αρχικά του, για να τα χαράξει σε ένα κρητικό μαχαίρι. «Σύμφωνα με τις διηγήσεις του συγχωρεμένου του πατέρα μου Απόστολου, ο παππούς μου Θεοχάρης, είχε ανοίξει αυτό το μαχαιράδικο το 1912. Όταν ήμουν μικρό παιδί ακόμη, θυμάμαι ότι υπήρχαν τέσσερα μαχαιροποιεία στην περιοχή αλλά ο πατέρας μου, έλεγε ότι ήταν εφτά αρχικά. Σήμερα δυστυχώς έχουμε απομείνει εμείς ως το μόνο παλιό μαχαιροποιείο στην περιοχή» διηγείται ο κ. Παχτικός ο οποίος όπως μας λέει εκείνη την εποχή παρά τις κόντρες των μαχαιροποιών, «όταν τα βράδια έκλειναν τα μαγαζιά ήταν όλοι αδέρφια. Υπήρχε ανθρωπιά και αλληλεγγύη».

«Μαχαίρι και Κρητικός είναι ένα πράγμα. Δεν λογάται Κρητικός που να μην έχει κάποιο μα-

χαίρι μαζί του, ας είναι και σφαλιχτάρι. Το κρητικό μαχαίρι ήταν ένα είδος χρηστικό αλλά και ένας είδος επίδειξης. Οποιος είχε μαχαίρι από τα Μαχαιράδικα, καμάρωνε γι' αυτό. Όπως και ο κάθε τεχνίτης κρητικού μαχαιριού εδώ στα Μαχαιράδικα, ήθελε να φτιάξει το ωραιότερο από τους άλλους. Η κόντρα τους ήταν μία: ποιος θα κάνει το πιο όμορφο μαχαίρι και ποιος θα το πουλήσει πιο ακριβά. Γι' αυτό και την παλιά εποχή τα μαχαίρια που έβγαιναν έμοιαζαν με... κοσμήματα. Εκαναν οι τεχνίτες 2 και 3 μέρες για να φτιάξουν μαχαίρι που θα το ζήλευαν πολλοί» μας λέει ο κ. Παχτικός και προσθέτει: «Σήμερα το μεγάλο μας παράπονο ως προς τους Έλληνες είναι ότι δεν αναγνωρίζουν

Παλιός μαχαιροποιός από το βιβλίο του Μιχάλη Γρηγοράκη "Χανιώτικα Παραδοσιακά Επαγγέλματα".

τη δουλειά μας, η επιβράβευση έρχεται κυρίως από τους ξένους. Δυστυχώς το 90% των Ελλήνων που έρχονται στα Μαχαιράδικα νομίζουν ότι η γειτονιά είναι απλώς τουριστική ατραξιόν και το μαχαίρι καθαρά τουριστικό είδος για διακόσμηση. Αντιθέτως ο ξένος τουρίστας που έρχεται στα Μαχαιράδικα είναι διαβασμένος, ξέρει πως το Κρητικό μαχαίρι είναι για χρήση όχι μόνο για διακόσμηση».

Για τα νέα καταστήματα εστίασης που έχουν ανοίξει τα τελευταία χρόνια στην περιοχή, επισημαίνει: «αυτό είναι αναπόφευκτο, από τη στιγμή που βρισκόμαστε στην καρδιά της παλιάς πόλης, υπάρχει τουρισμός και όταν δεν υπάρχουν πια μαχαιροποιεία τα οποία σβήνουν».

Βέβαια δεν το βλέπω σαν αρνητικό, διότι όσο περισσότερος κόσμος περνάει, τόσο περισσότερο θα είναι οι επισκέπτες και στο μαγαζί μας».

Μια βόλτα στην οδό Σήφακα, στα Μαχαιράδικα του χθες και του σήμερα, είναι σαν να περιηγείται κάποιος στην ιστορία και την παράδοση της Κρήτης, καθώς το κρητικό μαχαίρι είναι άμεσα συνυφασμένο με την παράδοση του νησιού.

«Τα Μαχαιράδικα ήταν η δεύτερή μας πατρίδα, καθώς ο πατέρας μας έφτασε εδώ από τη Μικρασία» λένε η Στέλλα Γκοζάνη - Χαριτάκη (δεξιά) και η Ιωάννα Γκοζάνη.

“Τα Πέντε Φ”

Στα Μαχαιράδικα μεγάλωσαν από μικρά παιδιά, η Στέλλα και η Ιωάννα Γκοζάνη, η τελευταία μάλιστα κατοικεί εκεί μόνιμα. «Τα Μαχαιράδικα ήταν η δεύτερή μας πατρίδα, καθώς ο πατέρας μας έφτασε εδώ από τη Μικρασία» μας λέει η Στέλλα Γκοζάνη-Χαριτάκη, η οποία σήμερα είναι και πρόεδρος της Αδελφότητας Μικρασιατών Χανίων και προσθέτει: «η γειτονιά μας κάποτε ήταν πάρα πολύ όμορφη, με πολλούς ντόπιους και πολλά παιδιά. Θυμάμαι ότι παίζαμε μαζί με τα άλλα παιδιά, δίπλα υπήρχε το μαγαζί της κυρίας Χαράς που έφτιαχνε πουκάμισα, ο φούρνος του Δούπη, παραδοσιακές ταβέρνες όπως του παππού μας Μιχάλη Παπαδάκη, αλλά και του Παναγιώτη του Κολοβού, του Μπουζουνιέρη, ακόμη το πρώτο εργαστήρι της Μπουγάτσας του Ιορδάνη στο τέλος του δρόμου. Και φυσικά τα παραδοσιακά Μαχαιράδικα που συγκέντρωναν Έλληνες από κάθε μέρος της Ελλάδας που έρχονταν για να αγοράσουν τα περίφημα κρητικά μαχαίρια και να χαράξουν μια μαντινάδα. Δεν νομίζω να υπάρχει ντόπιος εκείνης της εποχής που να μην αναζητά αυτές τις εικόνες. Με την πάροδο του χρόνου, τα πάντα αλλάζουν και προσαρμοζόμαστε, αλλά αυτή η γλύκα, η ζεστασιά, η θαλπωρή, το παραδοσιακό στοιχείο του τότε, δεν υπάρχει σήμερα» μας είπε.

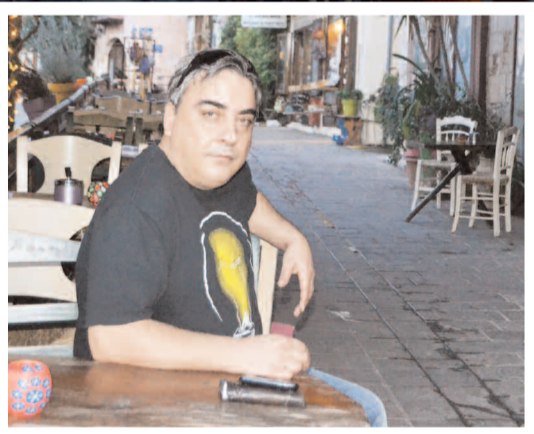
«Τα Μαχαιράδικα είναι το πιο όμορφο σημείο της πόλης, το πιο γραφικό» μας λέει ο Μιχάλης Φουράκης που διατηρεί μεζεδοπωλείο στην αρχή της οδού Σήφακα “συνεχίζοντας” την παραδοσιακή ταβέρνα που είχε πρωτο-ανοίξει το 1988 ο πατέρας του.

«Τα Μαχαιράδικα είναι το πιο όμορφο σημείο της πόλης, το πιο γραφικό» μας λέει ο Μιχάλης Φουράκης που διατηρεί μεζεδοπωλείο στην αρχή της οδού Σήφακα “συνεχίζοντας” την παραδοσιακή ταβέρνα που είχε πρωτο-ανοίξει το 1988 ο πατέρας του στα Μαχαιράδικα, ενσωματώνοντας την γκουρμέ κουζίνα. Έτσι το μεζεδοπωλείο με τις γκουρμέ γεύσεις που λειτουργεί ανακαινισμένο από το 2003 αποτελεί σημείο συνάντησης για Χανιώτες και ξένους. «Όταν ήμουν παιδί, στα Μαχαιράδικα υπήρχαν μόνο δύο μαγαζιά εστίασης. Τα περισσότερα καταστήματα ήταν βέβαια μαχαιροποιεία, και πολλοί ξένοι επισκέπτες περνούσαν για να δουν πώς δημιουργούνται τα αυθεντικά κρητικά μαχαίρια. Ο τουρισμός τότε ήταν καλύτερος, πιο ποιοτικός. Γέμιζε το μαγαζί το Καλοκαίρι ενώ το Χειμώνα είχαμε παρέα τους μαχαιράδες και τους παππούδες της γειτονιάς» μας λέει ο Μιχάλης και προσθέτει: «σκέφτηκα να συνεχίσω την επι-

“Σημείο συνάντησης”

χειρσπο διότι είδα ότι η περιοχή έχει προοπτικές. Έτσι άλλαξα την κουζίνα και τον χώρο, δίνοντάς του πιο γκουρμέ χαρακτήρα ώστε να απευθύνεται και σε νέο κοινό. Τα βράδια ο χώρος εκτός από μεζεδοπωλείο, λειτουργεί και σαν καφέ-μπαρ. Εδώ έρχονται κυρίως ντόπιοι και επισκέπτες από την υπόλοιπη Ελλάδα, ενώ μόλις ένα 10% είναι τουρίστες». Τα τελευταία χρόνια στην περιοχή έχουν ανοίξει και άλλα καταστήματα εστίασης, γεγονός που ο ίδιος χαρακτηρίζει θετικό. «Είναι καλό που έχουν ανοίξει και άλλα μαγαζιά, και έτσι τα Μαχαιράδικα έχουν γίνει σημείο συνάντησης. Επίσης θετικό είναι το γεγονός ότι έχουν πλακοστρωθεί οι δρόμοι και όταν τελειώσουν οι εργασίες απέναντι στο Βυζαντινό Τείχος, σίγουρα τα πράγματα θα είναι πολύ καλύτερα. Πάντως οι επισκέπτες κάθε φορά που περνάνε από εδώ φεύγουν με τις καλύτερες εντυπώσεις» αναφέρει.

«Τα Μαχαιράδικα είναι το πιο όμορφο σημείο της πόλης, το πιο γραφικό» μας λέει ο Μιχάλης Φουράκης που διατηρεί μεζεδοπωλείο στην αρχή της οδού Σήφακα “συνεχίζοντας” την παραδοσιακή ταβέρνα που είχε πρωτο-ανοίξει το 1988 ο πατέρας του στα Μαχαιράδικα, ενσωματώνοντας την γκουρμέ κουζίνα. Έτσι το μεζεδοπωλείο με τις γκουρμέ γεύσεις που λειτουργεί ανακαινισμένο από το 2003 αποτελεί σημείο συνάντησης για Χανιώτες και ξένους. «Όταν ήμουν παιδί, στα Μαχαιράδικα υπήρχαν μόνο δύο μαγαζιά εστίασης. Τα περισσότερα καταστήματα ήταν βέβαια μαχαιροποιεία, και πολλοί ξένοι επισκέπτες περνούσαν για να δουν πώς δημιουργούνται τα αυθεντικά κρητικά μαχαίρια. Ο τουρισμός τότε ήταν καλύτερος, πιο ποιοτικός. Γέμιζε το μαγαζί το Καλοκαίρι ενώ το Χειμώνα είχαμε παρέα τους μαχαιράδες και τους παππούδες της γειτονιάς» μας λέει ο Μιχάλης και προσθέτει: «σκέφτηκα να συνεχίσω την επι-

«Εδώ είχε ταβέρνα ο παππούς μας, ο Μιχάλης Παπαδάκης μαζί με τον πατέρα μας τον Κλέαρχο Γκοζάνη από τη Μικρασία. Ακριβώς πάνω από την ταβέρνα έμεναν ο παππούς με τη γιαγιά μας και εκεί ήταν και το μαγειρείο της ταβέρνας που συνδεόταν με μια σκάλα. Ε, και βοηθήσαμε κι εμείς λίγο ως παιδιά. Η ταβέρνα λεγόταν “Τα Πέντε Φ”» διηγείται η κα Γκοζάνη και συνεχίζει λέγοντας: «Το όνομα της ταβέρνας το είχε δώσει ο πατέρας μου που ως Μικρασιάτης είχε βρει έναν έξυπνο τρόπο για να προσκαλεί κόσμο και να αυξάνεται το πελατολόγιο. Γι’ αυτό “Τα Πέντε Φ” σήμαινε: “Φίλοι Φέρτε Φίλους, Φάτε, Φύγετε”. Και πράγματι έρχονταν πάρα πολλοί φίλοι που έφερναν φίλους. Το θυμάμαι σαν και σήμερα...» καταλήγει.

«Τα απογεύματα βγαίνουν οι μανάδες μας και κένταγαν και εμείς ως παιδιά παίζαμε, τότε μοσοχούριζε η γειτονιά από τα άνθη. Υπήρχε η γειτονιά, όχι σαν σήμερα που κλείνονται μέσα στα σπίτια τους και παρακολουθούν μόνο τις τηλεοράσεις, τώρα είναι πιο απρόσωπα τα πράγματα» θυμάται η Ιωάννα και προσθέτει: «Η γειτονιά μας χρειάζεται πιο πολλή φροντίδα, καθαριότητα, αστυνόμευση ώστε να αξιοποιηθεί και να υπάρχει περισσότερη ζωή».

“Μια γειτονιά γεμάτη παιδιά”

Μνήμες από τα Μαχαιράδικα τη δεκαετία του '50, έχει και η κα Καίτη από όταν ήταν παιδί 7 χρονών στη γειτονιά. Όπως μας λέει, «εκτός από τα Μαχαιράδικα, υπήρχαν και άλλα μαγαζιά, ένας μαραγκός, ένας τεχνίτης που έφτιαχνε λύρες, μαντολίνα, ταβέρνες, σπίτια κ.ά.. Ειδικά στις ταβέρνες έρχονταν πολλοί ναύτες, εκείνη την εποχή, όπως στην ταβέρνα που υπήρχε πάνω στη Σήφακα και απέναντι από τον δρόμο στη ταβέρνα του Μπουζουνιέρη. Τότε η γειτονιά έσφυζε από ζωή, υπήρχαν πολλά παιδιά. Ήταν γραφικά κάποτε εδώ...», αναφέρει.

«Επιστροφή στο αυθεντικό...»

Η ποιότητα ζωής και η προεμμία της γειτονιάς είναι αυτό που έχει “κερδίσει” την καρδιά της Ξένιας που μαζί με τον σύζυγό της Κώστα Μεθυμάκη, μετακόμισαν από την Αθήνα πριν έξι χρόνια, για να μείνουν μόνιμα στο στενάκι Μελχισεδέκ Δεσποτάκη που τέμνεται με την οδό Σήφακα.

Η αγάπη για τον πατρογονικό τόπο οδήγησε τον Κώστα Μεθυμάκη και τη σύζυγό του Ξένια οι οποίοι έμεναν στην πρωτεύουσα, να μετακομίσουν από την Αθήνα και να εγκατασταθούν πριν έξι χρόνια μόνιμα πια στη γειτονιά των Μαχαιράδικων.

Εκεί, στο γραφικό στενάκι Μελχισεδέκ Δεσποτάκη που τέμνεται με την οδό Σήφακα δημιούργησαν το δικό τους σπιτικό, όπου μένει η οικογένεια, καλλωπίζοντας παράλληλα τη γειτονιά με δεντροφυτεύσεις, φυτά και ήπιες εικαστικές παρεμβάσεις. Παράλληλα έφτιαξαν και μία μικρή “γωνιά του Διαβάτη”, τοποθετώντας στο στενάκι, δυο καρέκλες και ένα τραπέζι για τους επισκέπτες περαστικούς που καθημερινά διαβαίνουν για να γνωρίσουν και να θαυμάσουν την όμορφη γειτονιά της Παλιάς πόλης. «Η καταγωγή του συζύγου είναι από τα Χανιά, καθώς η μαμά ήταν από τα Χανιά και ο μπαμπάς από τον Αγ. Νικόλαο. Θυμόμασταν πάντα τα Χανιά από τις καλοκαιρινές διακοπές και έτσι επειδή ο σύζυγος μου ήθελε πάρα πολύ να έρθουμε σε αυτό το ωραίο μέρος, αποφασίσαμε να μετακομίσουμε μόνιμα από την Αθήνα και να εγκατασταθούμε εδώ στο σπίτι της γιαγιάς του, το οποίο ανακαινίσαμε» αναφέρει η Ξένια τονίζοντας ότι επρόκειτο για μια συνειδητή επιλογή.

Η ποιότητα ζωής και η προεμμία της γειτονιάς είναι αυτό που έχει “κερδίσει” την καρδιά της Ξένιας που όπως μας λέει «είναι το αυθεντικό στοιχείο των Μαχαιράδικων το οποίο καθημερινά προσελκύει δεκάδες τουρίστες οι οποίοι περνάνε και θαυμάζουν τα σοκάκια της γειτονιάς. Κι αυτό φυσικά μας κάνει πιο περήφανους». Το μόνο που πρέπει να δει ο Δήμος με περισσότερη προσοχή είναι ορισμένα εγκαταλελειμμένα παλιά κτήρια, τα οποία αποτελούν εστίες μόλυνσης και παράλληλα δημιουργούν μια άσχημη εικόνα στους επισκέπτες. «Πρέπει ο δήμος να φροντίσει την περιοχή. Αυτό που εμείς μπορούμε να κάνουμε, το κάνουμε. Επειδή καθημερινά, ειδικά το καλοκαίρι, περνάνε δεκάδες διαβάτες και δεν υπάρχει ένα παγκάκι να ξαποστάσουν, σκεφτήκαμε εμείς να τοποθετήσουμε δυο καρέκλες και ένα τραπέζι βαφτίζοντάς το “Γωνιά του Διαβάτη”. Και πράγματι πολλοί είναι αυτοί που κάθονται για να ξεκουραστούν, να φωτογραφίσουν το μέρος κ.λπ.» επεσήμανε.

ΕΛΕΝΗ
ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

«Αυτήν την εποχή που αισθάνομαι ότι η χώρα μου έχει υποδουλωθεί ουσιαστικά, πιστεύω ότι η λήφτερη φωνή του Καζαντζάκη είναι η πιο κατάλληλη. Και η κραυγή του αυτή πρέπει να ακουστεί» λέει ο ηθοποιός Τάκης Χρυσικάκος ο οποίος πρωταγωνιστεί και σκηνοθετεί τη θεατρική παράσταση «Αναφορά στον Γκρέκο» του μεγάλου Κρητικού συγγραφέα Νίκου Καζαντζάκη που «ανεβαίνει» στην σκηνή του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. για τη χειμερινή περίοδο.

ΤΑΚΗΣ ΧΡΥΣΙΚΑΚΟΣ:

«Η λήφτερη φωνή του Καζαντζάκη είναι η πιο κατάλληλη αυτήν την εποχή»

Η παράσταση επίκαιρη, καθώς το 2013 συμπληρώθηκαν 130 χρόνια από τη γέννηση του Νίκου Καζαντζάκη, ενώ φέτος, 400 χρόνια από τον θάνατο του Ελ Γκρέκο. Με αφορμή το έργο οι «διαδρομές» μίλησαν με τον σπουδαίο ηθοποιό για την παράσταση, τη σχέση του με τον Καζαντζάκη και την Κρήτη, το Θέατρο, τον ρόλο του Πολιτισμού σε περιόδους κρίσης. Ο ίδιος πιστεύει πάντως ότι πριν χρεοκοπήσουμε οικονομικά, χρεοκόπησαν πρώτα οι αξίες μας ενώ πολλά βασίζονται και στην έλλειψη παιδείας.

Η «Αναφορά στον Γκρέκο», είναι το τελευταίο έργο του μεγάλου Κρητικού συγγραφέα. Ενα είδος πνευματικής αυτοβιογραφίας ή, όπως τη χαρακτηρίζει ο ίδιος ο Καζαντζάκης, μια «αναφορά» με τη στρατιωτική έννοια του όρου, σχετικά με τους στόχους του και τις προσπάθειές του. Υπάρχει κάποιος λόγος που επιλέξατε να παρουσιάσετε αυτήν την περίοδο το συγκεκριμένο έργο, μια περίοδο που η Ελλάδα και οι Έλληνες περνάνε από μια μεγάλη δοκιμασία;

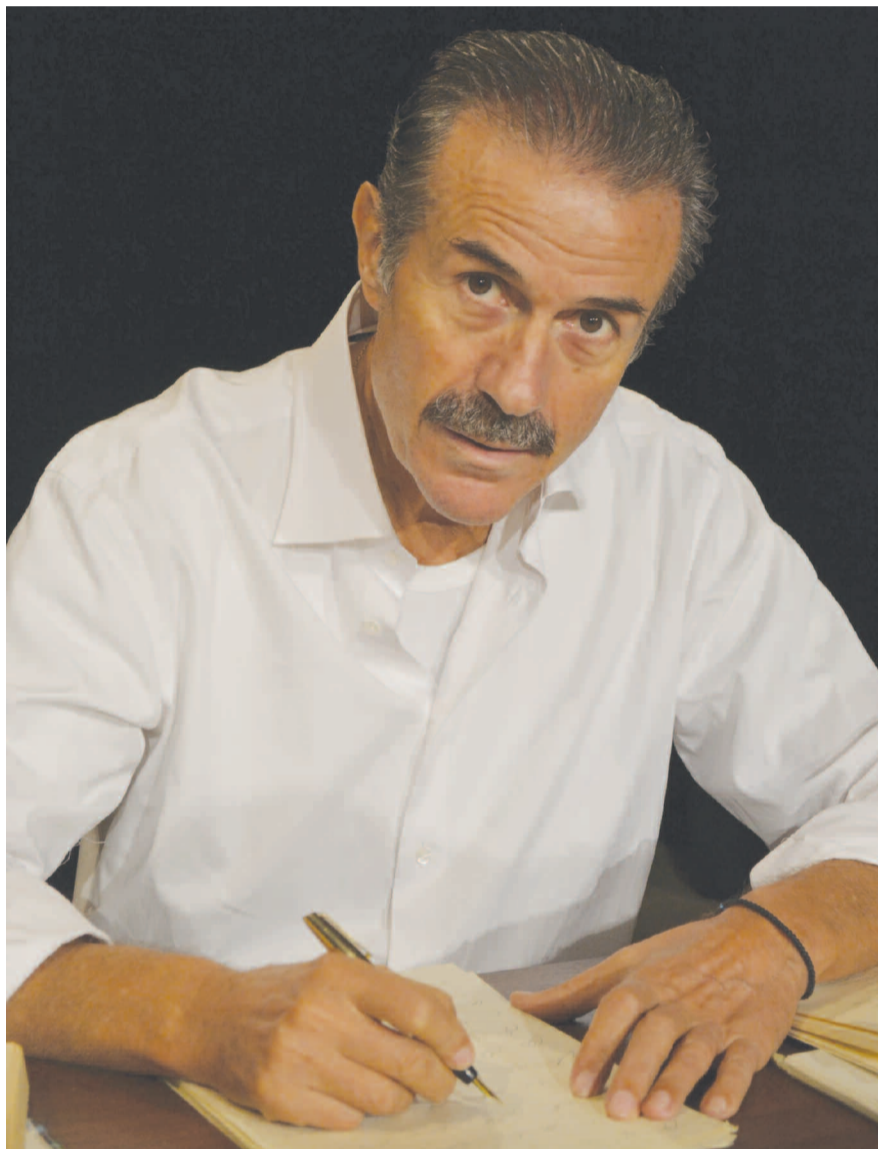
Τα τελευταία χρόνια τέτοιες επιλογές κάνω. Πριν τον Καζαντζάκη, ανέβασα έργο του Παπαδιαμάντη. Διότι πιστεύω ότι η οικονομική κρίση που βιώνουμε είναι πρωτίστως κρίση αξιών. Γι' αυτό και η κοινωνία πρέπει να στρέψει την προσοχή της στις μεγάλες αξίες μέσα από τα έργα των ιερών φωνών του Καζαντζάκη, του Παπαδιαμάντη κ.ά.. Να ξαναδούμε από πού ερχόμαστε και γιατί αποκοπήκαμε από τις ρίζες μας. Πιστεύω ότι τα θέλαμε όλα χωρίς να κάνουμε τίποτα, π.χ. να έχουμε χρήματα χωρίς να δουλεύουμε, να παίρνουμε διπλώματα χωρίς να μελέτη, χωρίς να κοπιάζουμε. Επομένως όλα είναι ζήτημα Παιδείας. Και η Παιδεία, η Εκπαίδευση έχει μέσα το ρήμα παιδεύομαι για να αποκτήσω την γνώση. Ειδικά αυτή την εποχή που αισθάνομαι ότι η χώρα μου έχει υποδουλωθεί ουσιαστικά, πιστεύω ότι η λήφτερη φωνή, του Καζαντζάκη είναι η πιο κατάλληλη. Και η κραυγή του αυτή πρέπει να ακουστεί. Αλλωστε αυτό είναι το τελευταίο μεγάλο του έργο όπου όλες οι αρχές της ζωής του, της σκέψης του, της διαδρομής του, όλα τα νοήματα, τα «πιστεύω» του, όλα είναι συμπυκνωμένα μέσα εκεί.

Ποια είναι τα διαχρονικά μηνύματα που στέλνει το έργο;

Στέλνει τα μηνύματα του ανθρώπου που αγωνίζεται και πονεί. Γιατί αυτό είναι το γνώρισμα του Καζαντζάκη. Αυτός ήταν και ο δικός του αγώνας: ο πόνος του αγωνιζόμενου ανθρώπου. Και να μπορέσει να τονίσει όσο μπορεί την αγάπη και την ελευθερία του ανθρώπου. Επίσης ένα άλλο στοιχείο που είναι πολύ σημαντικό για μένα είναι η φοβερή πίστη που έχει ο Καζαντζάκης. Είναι κάτι που με συγκινεί πάρα πολύ, γιατί μέσα από αυτό πηγάζει και η δύναμή του. Επίσης η λατρεία του για την Κρήτη, ότι και αν έγραφε, ότι κι αν έκανε ήταν για να βοηθήσει τον τόπο του.

«Γιατί πιστεύοντας με πάθος κάτι που δεν υπάρχει ακόμα, το δημιουργούμε... ανύπαρξο είναι ό,τι δεν πεθυμήσαμε αρκετά», έγραφε χαρακτηριστικά ο Ν. Καζαντζάκης.

Ναι, είναι βαθιά θρησκευόμενος ο λόγος του Καζαντζάκη. Είχε βαθιά πίστη αλλά είχε με τον δικό του τρόπο. Δεν ακολουθούσε τους παπάδες αλλά ακολουθούσε την πρωτογενή πορεία του Χριστού, δεν ακολουθούσε την εξουσία αλλά την ουσία της θρησκείας, και αυτή ήταν η μεγάλη ρήξη που είχε με την Ελλαδική Εκκλησία. Δεν είχε να κάνει με την πίστη

«Η οικονομική κρίση που βιώνουμε είναι πρωτίστως κρίση αξιών. Γι' αυτό και η κοινωνία πρέπει να στρέψει την προσοχή της στις μεγάλες αξίες μέσα από τα έργα των ιερών φωνών του Καζαντζάκη, του Παπαδιαμάντη κ.ά.»

του. Η πίστη του ήταν βαθιά και μακάρι να την είχαν όλοι.

Πρωταγωνιστείτε αλλά και σκηνοθετείτε μαζί. Αντιμετωπίσατε δυσκολίες ως προς την προσέγγιση του διπλού αυτού ρόλου;

Βέβαια αντιμετώπισα. Τέσσερις μήνες χρειάστηκαν για να κάνω τη θεατρική προσαρμογή αφού επέλεξα αποσπάσματα από την «Αναφορά στον Γκρέκο» ενώ έπειτα χρειάστηκαν και τέσσερις μήνες καθημερινές πρόβες. Χάραξα μεν πώς θα γίνει η παράσταση αλλά επειδή δεν μπορούσα να έχω την εικόνα του εαυτού μου, με βοήθησε πολύ η Εμμανουέλα Αλεξίου στη σκηνοθεσία, η οποία κατάγει και αυτή από την Κρήτη ενώ στις μουσικές επιλογές ο «Χαΐνης» Δημήτρης Αποστολάκης.

Η κρίση επηρεάζει το Θέατρο, τις Τέχνες γενικότερα;

Ναι, απόλυτα την επηρεάζει. Εγώ είχα την ουτοπία πως μέσα από την κρίση αυτή που ζούμε, τα πράγματα θα γινόταν καλύτερα με την έννοια ότι ο κόσμος θα στρεφόταν σε αξίες πιο πραγματικές. Αλλά δυστυχώς αυτό δεν έγινε. Είναι τόσο

διαβρωμένη η ελληνική κοινωνία από τη μεταπολίτευση και ύστερα, που βλέπουμε ότι και στο θέαμα π.χ. στην τηλεόραση, στο Θέατρο όπως και στις άλλες εκδηλώσεις της ζωής μας, ο κόσμος προτιμά ό,τι πιο φθηνό. Βεβαίως υπάρχει μια μικρή μερίδα που αναζητούν το ποιοτικό και σε αυτήν απευθυνόμαστε.

Πώς βλέπετε τις προσπάθειες των ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. και ειδικότερα του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης;

Πιστεύω ότι αυτό που τόλμωσε να κάνει η αιμνηστη Μελίνα, ένας άνθρωπος με όραμα, δεν το έκανε κανένας άλλος υπουργός Πολιτισμού από τον θάνατό της και μετά. Η Τέχνη, ο Πολιτισμός δεν θέλει λογιστική διαχείριση αλλά έναν άνθρωπο με έμπνευση και όραμα. Σήμερα δυστυχώς φτάσαμε στο σημείο κάποιος δήμαρχοι -διορισμένοι των κομμάτων- να κλείνουν τα ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. που με τόσο κόπο και πόνο γίνανε. Υπουργοί πολιτισμού να μην παρέχουν κονδύλια. Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης είναι σήμερα ένα από τα ελάχιστα που συντηρούνται με κόπο, με ιδρώτα και με ελάχιστα χρήματα. Κλείνουν Θέατρα και πρέπει να φωνάξουμε γι' αυτό, να κάνουμε ό,τι μπορούμε για τον Πολιτισμό μας. Στην Κρήτη από τις παραστάσεις που έδωσα πέρυσι, είδα την αξία του έργου, είδα την συγκίνηση που προκαλεί και τι σημαίνει για την Κρήτη ο Καζαντζάκης. Γι' αυτό και την πρότεινα στον φίλο μου Μιχάλη Αεράκη, η παράσταση να έρθει και να παρουσιαστεί κανονικά στην Κρήτη, ίσως σε όλη την Ελλάδα αλλά και στο εξωτερικό. Πρέπει να δείξουμε την ταυτότητά μας, πρώτα σε εμάς και μετά παρά έξω.

Ποιος ο ρόλος του Πολιτισμού και των πνευματικών ανθρώπων σε περιόδους κρίσης;

Σε περιόδους κρίσης οι πνευματικοί άνθρωποι βγαίνουν μπροστά και κάνουν πράγματα. Όμως σήμερα, στην Ελλάδα της κρίσης, συμβαίνει κάτι που πρέπει να ψάξουμε και να βρούμε τις αιτίες: Οι πνευματικοί άνθρωποι αυτήν την εποχή που διανύουμε, σωπαίνουν. Κάποιος λόγος υπάρχει. Έχει επικρατήσει ο βούρκοτος, οι «φελόι», το εύκολο; Τι έχει κάνει τους πνευματικούς ανθρώπους αυτήν τη στιγμή να σωπαίνουν; Ίσως γιατί οι άνθρωποι δεν τους ακούν.

Η σχέση σας με την Κρήτη ποια είναι;

Εγώ κατάγομαι από τη Μάνη, αλλά πιστεύω ότι αυτοί οι δύο τόποι, η Κρήτη με τη Μάνη, έχουν κοινά ση-

μεία όπως και οι άνθρωποί τους έχουν μεγάλη ευθύνη. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι έχω μεγάλη σχέση με τον Καζαντζάκη και την Κρήτη ως προς τον τρόπο, τον δωρικό που βλέπω τα πράγματα. Για μένα τα πράγματα είναι απόλυτα, δεν χωράνε μεσοβέζικες λύσεις. Για μένα ένας είναι ο δρόμος και αυτό φαίνεται και από την πορεία της ζωής μου, και της προσωπικής και της επαγγελματικής. Ελάχιστα ξέφυγα από τον δρόμο μου και αυτό το έκανα για να βρω και να ξαναγυρίσω στον δρόμο που εξ αρχής είχε χαραχτεί για μένα.

Τα επόμενα καλλιτεχνικά σας σχέδια;

Μετά το τέλος της παράστασης στην Κρήτη, θα γίνουν παραστάσεις και στην υπόλοιπη Ελλάδα, μετά στο εξωτερικό. Για την επόμενη σεζόν κουβεντιάζω με τον φίλο μου τον Μανούσο Μανουσάκη για μια θεατρική δουλειά στην Αθήνα, μια ταινία-κωμωδία θα βγει τον Χειμώνα την οποία έχω κάνει με τον Ζερβό, επίσης έχω κάνει γυρίσματα και για μια άλλη ταινία που θα ολοκληρωθεί την Άνοιξη που μας έρχεται. Αυτές είναι οι δραστηριότητές μου και πάνω από όλα το Θέατρο.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
yannis.kalo@gmail.com • no14me.blogspot.gr/

Εκ του πατρός εκπορευόμενοι

» Ανδρέας Μπελεγρής

Εκδόσεις Ιανός

Στο τέλος τέλος, είχε χρόνια πολλά να γίνει έγκλημα στα μέρη όπου μεγαλώσαμε. Δεν ήμασταν συνηθισμένοι από τέτοιους θανάτους εμείς. Ετσι, εκείνον τον μακρινό Αύγουστο, ήταν σαν να πιάσαμε όλοι μαζί οι κάτοικοι ταυτόχρονα ένα πλεκτροφόρο καλώδιο, όταν μάθαμε πως ένα μαχαίρι έκοψε το λαιμό του δημάρχου Φίλιππου Τυπάλδου.

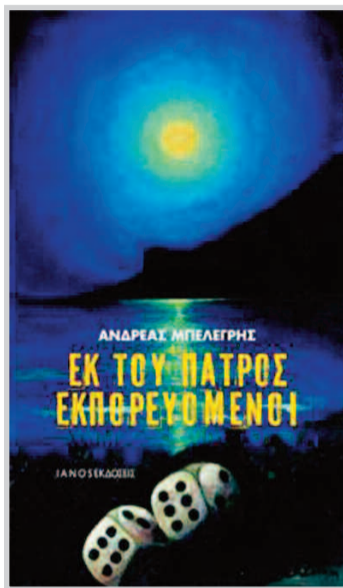
Η δολοφονία εξιχνιάστηκε γρήγορα, δράστες οι ομοζυγωτικοί δίδυμοι γιοι του δημάρχου, οι αυτόπτες μάρτυρες δεν μπόρεσαν με βεβαιότητα να πουν ποιος από τους δύο ήταν εκείνος που, με το καλά ακονισμένο χασαπομάχαιρο να στάζει ακόμα αίμα, εγκατέλειψε το δημαρχείο νωρίς τα ξημερώματα. Η δίκη, που ακολούθησε τις εισαγγελικές ανακρίσεις και την αστυνομική καταδίωξη, έριξε φως και ονομάτισε τον έναν δολοφόνο και τον άλλον συνεργό. Από τότε έχουν περάσει έξι χρόνια. Την ημέρα της εκταφής του νεκρού, μια ετερόκλητη παρέα ντόπιων συναντιέται στο καφενείο του χωριού, και το θέμα συζήτησης δεν θα μπορούσε να είναι άλλο, ακόμα και μετά από τόσο καιρό, ένα ταξίδι πίσω στον χρόνο, εμπλουτισμένο με μαρτυρίες, φήμες και γνώμες.

Ανάμεσά τους ένας νεαρός δη-

μοσιογράφος, στον οποίο ο συγγραφέας παραδίδει τα κλειδιά της αφήγησης και την ευθύνη να επανασυνθέσει το μωσαϊκό της δολοφονίας, εστιάζοντας, αντίθετα με ό,τι είθισται στην πλειοψηφία των αστυνομικών ιστοριών, όχι στην αναζήτηση του δολοφόνου, αλλά σε εκείνα τα στοιχεία που οδήγησαν στην δολοφονία, στοιχεία που η δικαστική έρευνα δεν τα αξιολόγησε ως ιδιαίτερης σημασίας.

Ο συγγραφέας, αρνούμενος να ακολουθήσει την κλασική φόρμα της αστυνομικής ιστορίας που στο τέλος του δρόμου θα αποκαλύψει την ταυτότητα του δολοφόνου, φροντίζει να φανερώσει τα φύλλα του από τις πρώτες σελίδες, και να τα ανακατέψει καλά πριν τα ρίξει ξανά, επιχειρώντας κάτι δύσκολο: να διατηρήσει αμείωτο το ενδιαφέρον του αναγνώστη. Και τα καταφέρνει. Κυρίως γιατί μοιάζει να γνωρίζει τη σημασία που έχει η δομή για την ιστορία του και φροντίζει να τη διατηρήσει σφιχτή και στακάτη, δίχως να πλατειάζει φλυαρώντας και να χάνει το νήμα εκείνο που, έστω και δυσδιάκριτο, ενώνει τα ανάκατα φύλλα, με αλληπάλληλα μα ξεκάθαρα πήγαινε-έλα στον χρόνο, με μια πολυφωνικότητα που ξεδιαλύνει και φωτίζει τις σκιερές πλευρές της ιστορίας.

Η μικρή κοινωνία του παραθαλάσσιου μεσογειακού χωριού,

προσφέρει στον συγγραφέα ένα πεπερασμένο και διαχειρίσιμο αριθμό προσώπων, δίνοντάς του έτσι την ευκαιρία, όχι μόνο να περικυκλώσει το έγκλημα από το σύνολο σχεδόν των πιθανών γωνιών θέασης, αλλά και να του δώσει τις απαραίτητες κοινωνικές διαστάσεις, που σε επίπεδο αστικού κέντρου θα χάνονταν στη βουή.

Εκτός από τον τόπο, ενδιαφέρον παρουσιάζει και ο χρόνος στον οποίο διαδραματίζεται η αφήγηση, η μέρα της εκταφής, η έξοδος του νεκρού στο φως. Οι ομοζυγωτικοί δίδυμοι ως δράστες, πέρα από τη δυσκολία διάκρισης για τους αυτόπτες μάρτυρες και για τις αρχές, προσφέρουν κάτι ακόμα σημαντικότερο στον συγγραφέα, τον πλέον ισχυρό και άρρηκτο δεσμό που μπορεί να ενώσει δύο συνεργούς, τουλάχιστον μέχρι την αποκάλυψη του εγκλήματος.

Ένα αξιοπρόσεκτο συγγραφικό ντεμπούτο.

Διήγημα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΟΥΝΤΡΑΚΗΣ

Η ωραία Μυρτώ

Η ωραία Μυρτώ της γειτονιάς μας που μιλούσε τόσο λίγο και τόσο απλά και ήταν τόσο αέρινη πάνω στο μηχανάκι της, σημάδεψε την πρώιμη νιότη μου.

Αυτό, το αγαλμάτινο πόδι μέσα στο μπλου-τζιν που πάντα σου κινούσε την περιέργεια, οι σπαστές, καστανές μπούκλες των μαλλιών της και τα μάτια που σε κοιτούσαν ευθεία χωρίς τσαλακώματα και γω-

νιές, ήταν τα πιο όμορφα μου χρόνια.

Η Μυρτώ που όταν εμείς κοκορευόμαστε για τις σπουδές μας, κοιτούσε με συγκατάβαση, που δούλευε πωλήτρια σε "είδη κουμπιών", ήταν μια ανάσα απ' την αιωνιότητα.

Και τα λόγια της -άμα τύχαινε να της πιάσεις την κουβέντα- τόσο απλά, τόσο μαστιγωτά, με τόσο

ιδρώτα μέσα τους, χωρίς να έχουν αυτό το λιπόσαρκο των βολεμένων.

Η Μυρτώ με το μηχανάκι που χανόταν μέσα στο φως του απομεσήμερου, το ίδιο αναπάντεχα όπως ερχόταν, που τότε δεν έδωσε παραπάνω δικαιώματα από μια αέρινη υπόσχεση.

Και τώρα που μεγάλωσα σκέφτομαι όλα εκείνα που ζήσαμε σε κείνη την γειτονιά και όσα δεν προλάβαμε από αμεριμνισία να ζήσουμε και λέω μέσα μου: «Πήγαινε Μυρτώ. Εξαφανίσου μέσα στην μηχανή του χρόνου!».

Τα **Χανιώτικα νέα** στο internet
<http://www.haniotika-nea.gr>

Βιβλία

Αγάπη/Love

Γιώργος - Ικάρος Μπαμπασάκης

Εκδότης: Βιβλιοπωλείον της Εστίας

«Ο Φοίβος ήπια μια γουλιά, άφησε το τσιγάρο να καίγεται στο σταχτοδοχείο, σκώθηκε από τον μαύρο καναπέ, τράβηξε τις κουρτίνες, έβαλε στο πικάπ τα ταξίμια του

Ιορδάνη Τσομίδη. Ετοιμάσε το απογευματινό ούζο της Ελλην, έκοψε την ντομάτα τριαντάφυλλο, έβαλε τις ελιές στο μικρό πιάτο, μούσκεψε τον ντάκο, άπλωσε ρίγανη και κοντρό αλάτι. Έγειρε από πάνω της, χώρισε τα μαλλιά της, φανέρωσε τον αυχένα της, φίλησε απαλά το χνούδι της, την ένωσε να αναρριγεί. Η Έλλη γύρισε, του χαμογέλασε. Ο κόσμος εξακολουθούσε να υπάρχουν».

Σε μια Αθήνα που τρεκλίζει, σε έναν κόσμο που παραπαίει, μία γυναίκα και ένας άντρας αποφασίζουν να ζήσουν όπως αγαπάνε, με όσα αγαπάνε και για όσα αγαπάνε. Ζούνε σε μια κατοικία στον λόφο, ακούνε Μπετόβεν και Τσιτσάνη, δεν έχουν τηλέφωνο.

Αυτή γράφει ένα βιβλίο για το Κακό. Αυτός της γεμίζει το ποτήρι, της ετοιμάζει το κολατσιό, της ανάβει το τσιγάρο, της λούζει τα μαλλιά, την πνίγει στα φιλάκια. Μετά τον "Διασυρμό", αυτό το εγκώμιο της φιλίας, ο Μπαμπασάκης, στο δεύτερο μέρος της Τριλογίας του Χάους, Αγάπη/Love, αποθεώνει την αγάπη.

Ανέβας και κατέβας

Γεώργιος Χαριτωνίδης

Εκδότης: Κέδρος

Ο Γιώργος, πρώην εργαζόμενος στο νοσοκομείο Ευαγγελισμού, φεύγει από την Αθήνα λίγο καιρό πριν ξεσπάσει η μεγάλη οικονομική κρίση. Επιστρέφει στην πόλη

για ένα μικρό διάστημα, όταν η κρίση αγγίζει το αποκορύφωμά της, και επηρεάζεται από τις συνέπειές της. Μικρές βιωματικές ιστορίες, η μία συνέχεια της άλλης, που σμίγουν τη σημερινή με τη μεταπολιτευτική Αθήνα, περίοδο που ο συγγραφέας πρωτοήλθε στην πόλη ως πρόσφυγας από την Κύπρο.

Τελευταίο τρένο για το Παρίσι

Michele Zackheim

Εκδότης: Παπαδόπουλος

1935. Η αμερικανίδα Ρόζυ Μπελ Μάνον φτάνει στο Παρίσι για να εργαστεί ως ξένη ανταποκρίτρια, μια δουλειά που πάντα ονειρευόταν. Εκεί θα ζήσει ένα

θυελλώδη έρωτα και θα γίνει μάρτυρας ενός σκοτεινού φόνου, σε μια περίοδο που ο πόλεμος πλησίαζε επικίνδυνα. Στα συχνά της ταξίδια στο Βερολίνο είχε να αντιμετωπίσει τους κινδύνους της εβραϊκής της καταγωγής, τη δυσπιστία του εραστή της και έναν απρόσκλητο επισκέπτη την παραμονή της Νύκτας των Κρυστάλλων.

Και τελικά, λίγο πριν ξεσπάσει ο πόλεμος, πρέπει να διαλέξει με ποιον θα πάρει το τελευταίο τρένο για το Παρίσι.

Ένα συναρπαστικό ιστορικό μυθιστόρημα, μια ιστορία αγάπης που διαβάζεται χωρίς ανάσα σαν θρίλερ. Η ατμόσφαιρα της εποχής, η περιγραφή της ζωής των ξένων δημοσιογράφων που ζούσαν ανάμεσα στο Παρίσι και το Βερολίνο, ιστορικά πρόσωπα όπως η Κολέτ και η Τζάνετ Φλάννερ που εμφανίζονται στην ιστορία, δίνουν ένα μοναδικό αέρα αυθεντικότητας.

Οι κατσαρίδες

Jo Nesbo

Εκδότης: Μεταίχμιο

Ο Νορβηγός πρέσβης στην Ταϊλάνδη βρίσκεται νεκρός σε έναν οίκο ανοχής της Μπανγκόκ. Είχε στενές σχέσεις με τον πρωθυπουργό της Νορβηγίας, και στο Όσλο θέλουν

να αποφύγουν πάση θυσία το σκάνδαλο. Τύφλα στο μεθύσι ο Χάρι Χόλε θα μπει σε ένα αεροπλάνο για την Μπανγκόκ με ξεκάθαρες οδηγίες: να "κουκουλωθεί" η υπόθεση ή, αν αυτό δεν μπορεί να γίνει, να κάνει όσο το δυνατόν λιγότερα. Ωστόσο, όταν ο Χάρι φτάνει εκεί, διαπιστώνει πως δεν πρόκειται απλώς για έναν τυχαίο φόνο. Ή για να το θέσει διαφορετικά, για κάθε κατσαρίδα που υπάρχει στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του, εκατοντάδες άλλες κρύβονται μέσα στους τοίχους του.

παιδότοπος

ΚΕΝΤΡΟ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ

Γιορτάζοντας την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Η πρώτη απ' τις εκδηλώσεις Βιωματικής Μάθησης, που έγιναν τη φετινή σχολική χρονιά στο Κέντρο Ξένων Γλωσσών που λειτουργεί στην πόλη μας ήταν αφιερωμένη στην Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών που γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 26 Σεπτεμβρίου με πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης από το 2001. «Τα παιδιά ενημερώθηκαν για την πλούσια πολιτιστική ποικιλία της Ευρώπης με στόχο την ενίσχυση της Πολυγλωσσίας και της Διαπολιτισμικής κατανόησης», σημειώνει μεταξύ άλλων στο εισαγωγικό της

σημείωμα που μου έστειλε συνοδεύοντας το σχετικό υλικό που φιλοξενείται στο σημερινό Παιδότοπο η υπεύθυνη του Κέντρου, Ντάλη Αλιγιζάκη - Κουτσουπάκη. Ο λόγος στα παιδιά λοιπόν. Όσων οι εργασίες χώρεσαν... Συχαρητήριοι, ωστόσο σε όλα, όπως και στις δασκάλες τους, στην Αργυρώ Οικονομάκη-Χειλουδάκη, στη Μαρία Πενταράκη και βέβαια στην κυρία Ντάλη...

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Β.Θ.Κ.

Η γιορτή μας ήταν τέλεια. Αυτό που μου άρεσε περισσότερο ήταν το παιχνίδι πάνω στον χάρτη της Ευρώπης. Ξεκινήσαμε όλοι μαζί από το Start και το Départ και με την πρώτη φορά που ρίξαμε τα ζάρια καθένας ήταν σε διαφορετική θέση. Όλοι θέλαμε να είμαστε πρώτοι. [...] Έμαθα πάρα πολλές χώρες που δεν ήξερα καθόλου, τις άκουσα για πρώτη φορά και πολλές από αυτές τις είδα για πρώτη φορά πάνω στον χάρτη. Θέλω πολύ να το ξαναπαίξω αυτό το παιχνίδι.

Χρήστος Χειλουδάκης

Η γιορτή μας για την Ευρωπαϊκή Ημέρα Γλωσσών ήταν πολύ ωραία. Πέρασα ωραία. Μάθαμε πώς λένε τις χώρες της Ευρώπης στα Αγγλικά και στα Γαλλικά, ακούσαμε τραγούδια και λέξεις σε διάφορες γλώσσες και παίξαμε ένα παιχνίδι που μου άρεσε πάρα πολύ. [...] Μου άρεσε που έμαθα όλες τις χώρες της Ευρώπης με τις σημαίες τους και είδα πού βρίσκονται πάνω στον χάρτη, όμως αυτό που θέλω είναι να ξαναπαίξω αυτό το παιχνίδι με τα χρωματιστά αυτοκινητάκια πάνω στον χάρτη της Ευρώπης.

Γιάννης Βλοντάκης

[...] Σε αυτή την εκδήλωση που συμμετείχα πριν λίγες μέρες έμαθα με τους συμμαθητές μου πολλά χρήσιμα πράγματα. Αυτό που μου έκανε εμένα περισσότερη εντύπωση είναι ότι στην Ευρώπη μιλιούνται σήμερα 225 γλώσσες και διάλεκτοι. Δεν περίμενα ότι είναι τόσες πολλές. Στην εκδήλωση ακούσαμε φράσεις σε πάρα πολλές διαφορετικές γλώσσες και τραγούδια. Συζητήσαμε και σχολιάσαμε την αξία των Ξένων Γλωσσών και της Πολυγλωσσίας.

Αντώνης Κωστόπουλος

Στη γιορτή πέρασα πολύ ωραία. Μου άρεσε πάρα πολύ που έμαθα τις χώρες της Ευρώπης και ακόμα πιο πολύ που έπαιξα αυτό το παιχνίδι πάνω στο χάρτη της Ευρώπης με τις σκάλες και τα φιδάκια. Θέλω να το ξαναπαίξω. Όσο περνούσε η ώρα τόσο περίμενα με μεγάλη αγωνία τον νικητή και ήθελα να είμαι εγώ.

Ελενα Απλατίδου

Εγώ ανέλαβα να μετατρέψω ένα χάρτη της Ευρώπης σε παιχνίδι Φιδάκι για να παίξουν τα μικρότερα παιδιά. Ήταν μία πραγματικά πολύ όμορφη εμπειρία... Στην αρχή αριθμύσα όλες τις χώρες της Ευρώπης πάνω στον χάρτη μία-μία προσεκτικά για να φαίνονται τα σύνορα, η πρωτεύουσα και οι πόλεις και μετά ζωγράφισα σκάλες και φιδάκια που ανέβαζαν και κατέβαζαν από τη μία χώρα στην άλλη... προσέχοντας να πηγαίνουν από το μηδέν και προς τα πάνω οι σκάλες και προς το μηδέν τα φιδάκια... Μου έκανε εντύπωση που όλα τα παιδιά παίζανε το παιχνίδι που έφτιαξα με μεγάλο ενθουσιασμό [...]

Ραφαήλ Μπαλιάσης

[...] Μου άρεσε πάρα πολύ που βοήθησα, αυτό μου άρεσε περισσότερο. Στη ομάδα προετοιμασίας βρήκαμε τις σημαίες των χωρών της Ευρώπης και γράψαμε πώς τις λένε στα αγγλικά και στα γαλλικά για να τις ζωγραφίσουν τα μικρότερα παιδιά. Δεν ήταν καθόλου εύκολο, γιατί κάποιες μοιάζουν πολύ όπως της Γαλλίας, της Ολλανδίας, του Λουξεμβούργου και άλλες... Δεν είχα προσέξει ότι είχαν ίδια χρώματα... αλλά και κάποιες άλλες έχουν παράξενα σύμβολα που θυμίζουν την ιστορία της χώρας.

Ερβιν Τσίτσας

[...] Στην αίθουσα της κυρίας Μαίρης είδαμε ένα βίντεο και ακούσαμε λέξεις σε πολλές γλώσσες της Ευρώπης που ήταν όλες ωραίες. Ακούσαμε τραγούδια σε πολλές γλώσσες και διαλέξαμε το τραγούδι που θα μάθουμε για τη γιορτή. Αργότερα ήρθε η ώρα που σιγά-σιγά έπρεπε να φύγουμε, γιατί έφθασε το τέλος αυτής της όμορφης γιορτής. Είμαι σίγουρη ότι σε όλους μας θα μείνει βαθιά χαραγμένη στο μυαλό μας και είμαι βέβαιη ότι δεν θα την ξεχάσω ποτέ.

Ραφαέλα Μπασιά

Μου άρεσε πάρα πολύ η γιορτή μας. Παίξαμε ένα παιχνίδι πάνω στον χάρτη της Ευρώπης και ζωγραφίσαμε σημαίες. Εγώ ζωγράφισα τις σημαίες της Ελλάδας, της Αγγλίας και της Γαλλίας. Ήθελα να ζωγραφίσω και άλλες. Μου άρεσε πολύ και θέλω να ξαναγίνει αυτή η γιορτή.

Γιώργος Μιχαηλίδης

Μου άρεσε πολύ η γιορτή μας. Κόψαμε γράμματα και τα κολλήσαμε πάνω σε χαρτόνια την Παρασκευή και το Σάββατο ζωγραφίσαμε. Παίξαμε το παιχνίδι με τις χώρες και τα αυτοκινητάκια, είδαμε βίντεο με σολές και τραγούδια.

Νίκος Γκίκας

Πέρασα πάρα πολύ ωραία στη γιορτή. Κόψαμε γράμματα και τα κολλήσαμε πάνω σε χαρτόνια θαλασσιά για να είναι έτοιμα για τη γιορτή. Ζωγραφίσαμε και είδαμε βίντεο με τις χώρες της Ευρώπης. Μου άρεσε πολύ που παίξαμε ένα παιχνίδι πάνω στον χάρτη της Ευρώπης με αυτοκίνητα και ζάρια.

Νικολέτα Ροδουσάκη

Στη γιορτή πέρασα πολύ ωραία. Είδαμε μία ωραία ταινία με τις χώρες της Ευρώπης και παίξαμε ένα τέλειο παιχνίδι με τον χάρτη της Ευρώπης και τα αυτοκινητάκια μας. Περνούσαμε όλες τις χώρες που μας πήγαιναν τα ζάρια και λέγαμε το όνομα τους στα Αγγλικά και στα Γαλλικά. Μου άρεσε πάρα πολύ αυτή η γιορτή γιατί πέρασα πάρα πολύ όμορφα και έμαθα πολλά πράγματα.

Αρτεμης Ζώνη

Ο άνθρωπος χαρακτηρίζεται από αδυναμίες και δυνατότητες, όπου η αποδοχή τους συμβάλλει στη συναισθηματική του ωριμότητα και στη ψυχική του ολοκλήρωση. Νιώθει ολοκληρωμένος κάποιος, όταν καταφέρει να ενοποιήσει τα κομμάτια του εαυτού του αρμονικά και νιώθοντας ψυχική ολοκλήρωση σχετίζεται με τους άλλους αλληλεπιδρώντας μαζί τους με συναισθηματική ωριμότητα, ενώ παράλληλα δημιουργεί με έγνοια τα ενδιαφέροντά του.

Εξιδανίκευση ή υποτίμηση

Εάν κάποιος παρατηρεί τις ατέλειές του και αυτό το αντιμετώπιζει μειονεκτικά, θεωρώντας τον εαυτό του ελλιπή κάθε φορά που παρατηρεί ψεγάδια πάνω του, αποκαλώντας τα στίγματα σε ένα καμβιά, όπου επιμένει ότι πρέπει να είναι τέλειος για να είναι αποδεκτός, τόσο περισσότερο θα υποτιμά τον εαυτό του κάθε φορά που θα ανακλύψει μια δυσκολία στην οποία δεν θα μπορεί να ανταποκριθεί.

Το αίσθημα ανεπάρκειας τον κλονίζει ψυχικά, γιατί έχει ταυτίσει την αξία του με μια εικόνα τελειότητας στην οποία προσπαθεί να ανταποκριθεί, κάτι που τον εμποδίζει να εκτιμήσει κάθε θετικό που έχει και να συμφιλωθεί με τις ατέλειές του, που δεν μπορούν να βλάψουν την αξία του, γιατί ο καθένας μας αποτελεί ένα σύνολο χαρακτηριστικών που αποτελούν μια ομάδα, όπου το κάθε στοιχείο μας συμβάλλει αρμονικά σε μια ισορροπία. Η δύναμη χρειάζεται την αδυναμία, η σοβαρότητα την ανεμελιά, όπως ο καθάριος ουρανός χρειάζεται τα σύννεφά του, η όσση την έρμηό της.

Εάν όμως κάποιος δυσκολεύεται να έρθει σε επαφή με την αδύναμη πλευρά του και να αποδεχτεί τη χρησιμότητά της, τότε καταφεύγει στην εξιδανίκευση, αφαιρώντας τα αρνητικά στοιχεία του ώστε να μην έρθει σε επαφή με μια αλήθεια που θα είναι επώδυνη για εκείνον, εξαιτίας της ανετοιμότητάς του να τη δεχτεί. Αποδίδοντας σε ένα μέρος του εαυτού του μια ιδανική υπόσταση δεν κινδυνεύει η εύθραυστη αυτοεκτίμησή του, γιατί εξαρτάται με πάθος από την τελειοποίησή του και λησμονά τις άλλες δυσκολίες που προκύπτουν. Οσο εξιδανικεύει, μοιάζει με το μικρό παιδί που αποδίδει στον εαυτό του ή στον άλλον το ρόλο του μάγου, που θα εξαφανίσει με το μαγικό του ραβδάκι την ατέλεια εκείνη που αμαυρώνει την εικόνα του.

Η εξιδανίκευση είναι ένας μηχανισμός όπου είτε τα μέρη του εαυτού είτε το άλλο πρόσωπο είτε η κατάσταση, τοποθετούνται σε ένα βάθρο και εξυψώνονται, προκειμένου να καλυφθούν ανασφάλειες και φόβοι που έχουν να κάνουν με την εικόνα του εαυτού. Ο εαυτός ραγίζει από ελλείμματα κάτω από το βάρος μιας χαμηλής αυτοεκτίμησης και αποθεώνοντας κάτι άλλο, όσοι χρησιμοποιούν αυτόν τον μηχανισμό, αποβλέπουν σε μια ασπίδα προστασίας, η οποία φαντάζονται πως θα μπορούσε να προστατεύσει από πιθανούς κινδύνους, ελπίζοντας σε μια συγκόλληση που μόνο όμως ένα βλέμμα αγάπης μπορεί να χαρίσει. Συχνά πλέκουν εγκώμια άλλων, μεταθέτοντας τα δικά τους θετικά χαρακτηριστικά στα άλλα πρόσωπα και προσκολλώνται σε αυτά με αδιαίρετο τρόπο, πιστεύοντας ότι έτσι θα εκμηθεθούν από τα πρόσωπα που τους προσφέρουν την ψυχή τους, ώστε να εισχωρήσει η αξία στο ψυχικό τους σύστημα και να επιβεβαιωθεί η αλήθεια τους ότι έχουν δικαίωμα να αγαπιούνται. Ένα παιδί μέσα τους που έχει παραμείνει μικρό ελπίζει, ότι ο άλλος, με την παντοδύναμη ισχύ που του αποδίδουν, θα τους προστατέψει από κάθε απειλή που θα μπορούσε να τους επηρεάσει, επειδή αδυνατούν να προστατέψουν οι ίδιοι τον εαυτό τους, νιώθοντας ευάλωτοι στη θέα της θρυμματισμένης τους δύναμης. Η αδυναμία τους αποτελεί το μαύρο σημάδι που πιστεύουν πως απομακρύνει εκείνους που οι δυσκολίες τους τους κρατούν έτσι ή αλλιώς μακριά τους. Το ντροπαλό τους βλέμμα δεν μπορεί να ικανοποιηθεί από το ταξίδι της προσπάθειας, αλλά με λαχτάρα και αγωνία αποβλέπουν στο έπαθλο, που θα σφυρηλατήσει την εύθραυστη αυτοεκτίμησή τους, για να το προσφέρουν σε εκείνους, που δεν μπόρεσαν να τους κοιτάξουν ποτέ, ελπίζοντας σε μια αντανάκλαση που θα δικαιώσει την ύπαρξή τους. Αποκεκομμένα τα κομμάτια του εαυτού τους αιωρούνται, νιώθοντας έτσι αδύναμοι, οπότε η ενότητά τους, κάτι που θα μπορούσε να τους κάνει να έρθουν σε επαφή με τη δύναμή τους και να αφεθούν σε αυτήν, αποτρέπεται και έτσι παραμένουν ανήμποροι να αντιμετωπίσουν τις αντιξοότητες της ζωής. Κάθε φορά που βρίσκονται μπροστά σε ένα εμπόδιο, η σκέψη, ότι πρέπει να επιστρατεύσουν ένα σχέδιο τελειότητας για να μπορούν να το αντιμετωπίσουν, κάνει το εμπόδιο ανυπέβλητα αξεπέραστο και εκείνους δραματικά λιλιπούτειους μπροστά του. Το τέλειο για εκείνους είναι μια έννοια, όπου εκφράζει μια προσδοκία πόθου να γίνουν το ιδανικό

«Είμαι χρωμένος τόσες σκληρότητες, μα εγώ φεύγοντας θ' αφήσω ένα γράμμα τρυφερό γι' αυτούς που θα 'ρθουν...»
Τ. ΛΕΙΒΑΔΙΤΗΣ

για κάποιον, που δεν κατάφερε να τους αγαπήσει όπως θα ήθελαν, προκειμένου να αγαπηθούν επιτέλους ως άνθρωποι και όχι σε μια καλοκουρδισμένη μηχανή στην κατασκευή της οποίας επιδίδονται ακούραστα, γυρεύοντας στα τυφλά την αγάπη που έχασαν.

Η σκέψη λοιπόν, πως ο άνθρωπος που έρχονται σε επαφή μαζί του, μέσα από την εξιδανικευμένη θέση που τον βλέπουν, μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο για να το πετύχουν πιο εύκολα, αποτελεί για εκείνους μια πρόκληση όπου δεν αντιστέκονται. Η επιθυμία για σχέση μετατρέπεται σε ανάγκη για χρήση και κάθε συναισθημα θυσιάζεται στον βωμό της αμεγαδίαστης εικόνας που θέλουν να μορφοποιηθούν για την εικόνα τους, μήπως επιτέλους εκτιμηθεί η αξία τους από τα πρόσωπα του παρελθόντος τους, στα οποία απευθύνονται στους πραγματικούς ή στους φαντασιωστικούς τους διαλόγους. Κι όταν το άλλο πρόσωπο δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που η ψυχική του ανωριμότητα τους υποδεικνύει, τότε το περιθωριοποιούν κατηγορώντας το, γιατί δεν μπορεί να αποτελέσει το εισιτήριο για τη δική τους μεγαλιώδη θέση στην καρδιά κάποιου, όπου ατέρμονα ελπίζουν πως η θέση θα ανοίξει, αν θαμπωθεί από αυτό που μπορεί να του προσφέρουν ως θυσία.

Μέσα από τους μηχανισμούς της εξιδανίκευσης που χρησιμοποιεί κάποιος, προστατεύει αρχικά τον εαυτό του από την οδύνη και καταφεύγει σε μια υπεραισιοδοξία που τον κάνει να αποφεύγει την πραγματικότητα, ενώ η επαφή με αυτήν γίνεται εξ απαλών ονύχων, με αποτέλεσμα τα δραματικά γεγονότα της ζωής να του διαφεύγουν και τα συναισθήματα που προκύπτουν από αυτά να τον διατρυπούν, χωρίς να το αντιλαμβάνεται εκείνος, οπότε η θλίψη αρχίζει σιγά-σιγά να ροκανίζει την ύπαρξή του.

Δεν αποκτά μια ολοκληρωμένη εικόνα για τον εαυτό του, αποδεχόμενος όλη την γκάμα των συναισθημάτων του, των χαρακτηριστικών του, αλλά και για την πραγματικότητά του, η οποία μόνιμα του διαφεύγει, οπότε οτιδήποτε διαδραματίζεται δεν περνά από το φίλτρο της λογικής, αλλά καταλήγει σε μια εξιδανικευμένη κατάσταση, όπου τα πάντα διαδραματίζονται στη χώρα της φαντασίωσής του.

Κάθε φορά που έρχεται σε επαφή με την πραγματικότητα, επειδή νιώθει αδύναμος να αναμετρηθεί μαζί της γιατί όλα μοιάζουν γιγάντια για εκείνον, καταφεύγει στη φαντασίωση που γίνεται για εκείνον ένα λημέρι που τον κρατά ολόενα και περισσότερο μακριά από τον εαυτό του, την αλήθεια του, κλέβοντας ολάκερα κομμάτια από τον εαυτό του και αφήνοντάς τον με μια κάλπικη ταυτότητα.

Γυρεύει να περισώσει, ότι απέμεινε, ελπίζοντας παράλληλα πως κάποιος θα τον λυτρώσει από τα επώδυνα συναισθήματα που έζησε, αλλά επειδή δεν έχει διαπεράσει το ψυχικό του δέρμα η ατόφια, καθάρια αγάπη, εξοικειώνεται με τον ρόλο του σωτήρα ή του θύματος σε μια σχέση, οπότε την κολακεία την φαντασιώνει ως απύθμενη αγάπη και πέφτει στο κενό εξαντλώντας τον εαυτό του.

Η ανάγκη για επιβεβαίωση της αξίας του τον κάνει να προσκολλάται στα πρόσωπα και η παρατεταμένη εξάρτησή του από τους άλλους που εξιδανικεύει, τον κάνει να χάνει την ελευθερία του. Η εμπιστοσύνη στον εαυτό υποφέρει από αλλεπάλληλες μεταπτώσεις, οπότε κάθε παράσταση ελευθερίας σέρνει μαζί της άναρχους φόβους και ο αποχωρισμός μοιάζει εφιάλτης.

Η διαφοροποίηση μοιάζει ανέφικτη, γιατί το κλίμα ανασφάλειας, έλλειψης εμπιστοσύνης και σεβασμού είναι κατακλυστική σαρωτική και οι μηχανισμοί άμυνας έχουν αδρανοποιηθεί για να τον ενισχύσουν ή έχουν γίνει τόσο συμπαγείς και άκαμπτοι που πλέον αυτοί οι ίδιοι αποτελούν τη φυλακή του.

Η αξία του συρρικνωμένη αποζητά ένα κάτοπτρο, αλλά εκείνο που συναντά μέσα από λάθος επιλογές την αφανίζει. Η διάθεση για δημιουργικότητα υποχωρεί, γιατί η θλίψη τρυπά με τα βέλη της την ελπίδα και εκείνο που σταλάζει μέσα του είναι η πικρία για το τόλμημα, η ενοχή για το λάθος.

Η αυτονομία ψαλιδίζεται, η ντροπή εισβάλλει και ακινητοποιεί την ελεύθερη έκφραση, που χρειάζεται ένα αέρα εκτίμησης για να πνεύσει και να περιβάλλει, δίνοντας ώθηση για αποφάσεις. Η αγάπη λιγοστεύει, η επιθυμία μαραζώνει, η θλίψη ακινητοποιεί τη σκέψη. Οι άνθρωποι που μπορούν να τον αγαπήσουν μοιάζουν για εκείνον μακρινοί κι απροσπέλαστοι, γιατί η προσφορά τους υπερχειλίζει μέσα τους και έρχονται οι φόβοι τους να απομακρύνουν τα πρόσωπα, που οι εκφράσεις στοργής τους είναι τόσο παράταιρες με τον μοναχικό κόσμο στον οποίο συνήθισαν να ζουν. Συνειδητά ή υποσυνείδητα ένας υποτιμημένος μικρούλης εαυτός φοβάται ότι και αυτοί θα τον απογοητεύσουν, οπότε για να μην συμβεί αυτό, αποτρέπουν με τα αγκάθια τους το πλησίασμά τους ή το υποτιμούν για να μην πνιγεί από αγάπη η πληγωμένη τους ψυχή.

Ο μηχανισμός της εξιδανίκευσης χάνει την παθολογική του σημασία, όταν εκτιμήσουμε την παρουσία, όταν αποδεχτούμε τις ελλείψεις μας, όταν πάψουμε να λυπόμαστε για την απουσία όλων αυτών που δεν έχουμε και τα οποία φαντασιώναμε πως θα μπορούσαν να μας εξασφαλίσουν μια θέση στον Παράδεισό μας. Δεν μπορούμε να τα έχουμε όλα στη ζωή μας και ούτε μπορούμε να συμπορευτούμε με όλους, χωρίς αυτό να αποτελεί πλήγμα για την αξία μας.

Η αγάπη για τον εαυτό και επομένως και για όλους εκείνους που μπορούν να αγαπήσουν χρειάζεται την τόλμη και την αποφασιστικότητά μας, να λύσουμε κάθε κόμπο που δένει την ψυχή μας και δυσκολεύει την αλήθεια μας. Η ελευθερία έρχεται όταν καταφέρουμε με ειλικρίνεια να έρθουμε σε επαφή με τις μύχιες πλευρές του εαυτού μας, να τις περιθάλψουμε με αγάπη και έγνοια και να τις βοηθήσουμε στοργικά να μεγαλώσουν κάτω από το βλέμμα φροντίδας και αφοσίωσής μας.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗ

Όταν πέρυσι τον Απρίλιο ο Ν.Α.Ο. Σούδας αναδεικνυόταν πρωταθλήτρια ομάδα Κρήτης στο βόλεϊ γυναικών, εξασφαλίζοντας έτσι -για πρώτη φορά στην ιστορία του- συμμετοχή στην Α2 Εθνική, οι ασχολούμενοι με την ομάδα ήξεραν ότι δεν θα ήταν καθόλου εύκολη υπόθεση η παρουσία στη νέα κατηγορία.

Ν.Α.Ο. ΣΟΥΔΑΣ

Δύσκολη υπόθεση η πρώτη παρουσία σ' εθνική κατηγορία βόλεϊ γυναικών

Όμως υπήρχε ο ενθουσιασμός και η θέληση για καλή δουλειά σε όλους τους τομείς, κάτι που μέχρι τώρα δεν έχει επιβεβαιωθεί, για λόγους που είναι ανεξάρτητοι της θέλησης των υπευθύνων του τμήματος.

Στο αγωνιστικό κομμάτι παρουσιάστηκαν πολλά... εμπόδια, λόγω κυρίως φοιτητικών και επαγγελματικών υποχρεώσεων των παικτριών. Έτσι, αφ' ενός δεν ήρθαν τελικά στην ομάδα αθλήτριες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν, αφ' ετέρου κάποιες από αυτές που έκαναν ή έχουν δελτίο, δεν μετέχουν στις εκδηλώσεις της. Αν προστεθεί το γεγονός ότι οι σχολικές υποχρεώσεις δεν επιτρέπουν σε αξιόλογες νεαρές παίκτριες να είναι ενεργά μέλη, γίνεται αντιληπτό ότι έχουν μείνει μόλις 11 αθλήτριες για να "σπκώσουν όλο το βάρος".

Όλα αυτά, και ενώ ήδη βρισκόμαστε στην 4η αγωνιστική, έχουν δημιουργήσει έναν γενικότερο προβληματισμό, κυρίως στους διοικούντες, όμως υπάρχει η αισιοδοξία ότι οι δυσκολίες θα ξεπεραστούν στην πορεία, όταν και αναμένεται να επιστρέψουν κάποιες από τις αθλήτριες που σήμερα βρίσκονται... εκτός δράσης.

Σίγουρα η μέχρι τώρα αγωνιστική εικόνα δεν αντιπροσωπεύει τις δυνατότητες που έχει η ομάδα και είναι δικαιολογημένη η προσδοκία για καλύτερη συνέχεια. Αυτό ισχύει γιατί εκτός από τα προαναφερόμενα, ο Ν.Α.Ο. Σούδας έδωσε μόλις ένα φιλικό προτοιμασίας, ενώ στις τρεις αγωνιστικές που έχουν ήδη διεξαχθεί, αντιμετώπισε ομάδες οι οποίες αναμένεται να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην κατηγορία και θεωρείται φυσιολογικό το γεγονός ότι δεν έχει ακόμη βαθμολογική συγκομιδή.

Υπάρχει, λοιπόν, η πίστη πως η ομάδα θα "πα-

λέψει" για την παραμονή μαζί με ακόμη 3-4 σωματεία και λογικά τ' αποτελέσματα στις μεταξύ τους αναμετρήσεις θα κρίνουν σε μεγάλο βαθμό την τελική κατάσταση. Σε αυτές θα χρειαστεί να δώσει πολύ μεγαλύτερο βάρος, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι σε κάθε αγώνα ο σουδιστός Όμιλος δεν θα προσπαθεί για το καλύτερο

δυνατόν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το τμήμα γυναικών λειτουργεί μόλις 10 χρόνια (πρώτη φορά έπαιξε σε παγκρήτιο πρωτάθλημα τη σεζόν 2004-5), ενώ στο διάστημα αυτό πολύ καλή παρουσία έχουν και όλες οι άλλες ηλικιακές κατηγορίες (παγκορασίδες, κορασίδες, νεάνιδες).

Στη συνέχεια υπάρχει μια σύντομη παρουσίαση του ρόστερ της ομάδας, οι -επίσης σύντομες- απόψεις της προπονήτριας Πελαγίας Σκούρα και του προέδρου Γιώργου Γιαννουλάκη, όπως και διάφορα στοιχεία από την Ε.Ο.ΠΕ., τα οποία αφορούν τη σεζόν που διανύουμε στην Α2 εθνική κατηγορία.

ΠΕΛΑΓΙΑ ΣΚΟΥΡΑ

«Η άνοδος στην εθνική κατηγορία, κάτι που συνέβη για πρώτη φορά στην ιστορία της Σούδας, είναι λογικό να δημιούργησε πολλές περισσότερες υποχρεώσεις σε όλους τους τομείς. Δυστυχώς ο σχεδιασμός που κάναμε για την ενίσχυση της ομάδας στον αγωνιστικό τομέα δεν υλοποιήθηκε όπως θέλαμε, για λόγους που δεν ευθύνεται το σωματείο, αφού κάποιες παίκτριες άλλαξαν γνώμη την τελευταία στιγμή και δεν έκαναν δελτίο, ενώ κάποιες άλλες δεν μετέχουν μέχρι τώρα, για προσωπικούς λόγους, στις προπονήσεις. Έτσι η παρουσία μας στις πρώτες αγωνιστικές δεν ήταν η αναμενόμενη, όχι τόσο ως βαθμολογική συγκομιδή, αλλά κυρίως ως αγωνιστική εμφάνιση. Σίγουρα έχουμε παίξει "κόντρα" στις δυνατές ομάδες του ομίλου μας, αλλά αν εξαιρέσουμε το εκτός έδρας παιχνίδι της προηγούμενης, στ' άλλα δυο η απόδοσή μας ήταν κάτω του μετρίου. Βέβαια υπάρχουν δικαιολογίες, αφού η ομάδα έχει μείνει με λίγες αθλήτριες, επιπλέον έχει νέα πρόσωπα στη σύνθεσή της και απαιτείται κάποιος χρόνος για να "δέσει", αφού ακόμη και τώρα δεν υπάρχει δυνατότητα να κάνουν όλες μαζί προπόνηση. Χρειάζεται λοιπόν υπομονή,

αφού τα κορίτσια έχουν πολύ περισσότερες δυνατότητες από αυτές που έχουν δείξει μέχρι τώρα και πιστεύω ότι μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για το τι μπορούμε να κάνουμε στην κατηγορία θα έχουμε στα τέλη του μήνα.

Σίγουρα ο όμιλός μας είναι δύσκολος, αλλά με όσα έχω δει μέχρι τώρα, πιστεύω ότι παίζοντας λίγο πάνω από το 50% των δυνατοτήτων μας, μπορούμε να τα καταφέρουμε και να πετύχουμε τον στόχο της παραμονής».

• Γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη, την 1η Αυγούστου του 1965 και ως παίκτρια έχει κατακτήσει πολλούς πανελλήνιους τίτλους σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες, αγωνιζόμενη ως κεντρική, ενώ έχει και πάρα πολλές συμμετοχές σε εθνικές ομάδες. Έγινε η πρώτη ελληνίδα παίκτρια που αγωνίστηκε στο εξωτερικό (Γαλλία), το 1993 ήρθε πρώτη φορά στα

Χανιά και έπαιξε μια σεζόν με τον Κένταυρο, επιστρέφοντας μόνιμα το 1995 ως παίκτρια-προπονήτρια της ίδιας ομάδας. Το 2002 ανέλαβε το ανδρικό τμήμα της Σούδας, στη συνέχεια είχε την ευθύνη στις ακαδημίες και στους άνδρες του Κενταύρου, στους άνδρες και στις γυναίκες του ΟΠΕΡ και από το καλοκαίρι του 2010 είναι προπονήτρια στον Ν.Α.Ο. Σούδας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΚΗΣ

«Κατ' αρχήν θέλω να πω ότι αποτελεί τιμή για τη Σούδα, την πόλη των Χανίων και τον αθλητισμό του Νομού, γενικότερα, η παρουσία μας στην Α2 εθνική κατηγορία. Με δεδομένο ότι είμαστε νησί και χρειάζεται να κάνουμε 10 ταξίδια στην Αθήνα, είναι λογικό να μας προβληματίζει το θέμα των μετακινήσεων. Έχουμε υποβάλει στην ANEK αίτημα, λόγω και... εντοπιότητας, για μια καλύτερη προσφορά από την ήδη υπάρχουσα, δεν έχουμε ακόμη επίσημη απάντηση, ελπίζουμε να είναι θετική. Ανεξάρτητα από αυτό, αισιοδοξώ ότι στον οικονομικό τομέα θα τα καταφέρουμε, έχοντας και κάποιες ακόμη μικρές χορηγίες. Πάντως δεν σαν κρύβω ότι υπάρχει ένας προβληματισμός σχετικά με την αγωνιστική πορεία της ομάδας και τις απουσίες που υπάρχουν, είναι κάτι που πρέπει να το δούμε και ελπίζω ότι θα ξεπεραστεί».

«Κατ' αρχήν θέλω να πω ότι αποτελεί τιμή για τη Σούδα, την πόλη των Χανίων και τον αθλητισμό του Νομού, γενικότερα, η παρουσία μας στην Α2 εθνική κατηγορία. Με δεδομένο ότι είμαστε νησί και χρειάζεται να κάνουμε 10 ταξίδια στην Αθήνα, είναι λογικό να μας προβληματίζει το θέμα των μετακινήσεων. Έχουμε υποβάλει στην ANEK αίτημα, λόγω και... εντοπιότητας, για μια καλύτερη προσφορά από την ήδη υπάρχουσα, δεν έχουμε ακόμη επίσημη απάντηση, ελπίζουμε να είναι θετική. Ανεξάρτητα από αυτό, αισιοδοξώ ότι στον οικονομικό τομέα θα τα καταφέρουμε, έχοντας και κάποιες ακόμη μικρές χορηγίες. Πάντως δεν σαν κρύβω ότι υπάρχει ένας προβληματισμός σχετικά με την αγωνιστική πορεία της ομάδας και τις απουσίες που υπάρχουν, είναι κάτι που πρέπει να το δούμε και ελπίζω ότι θα ξεπεραστεί».

Βλαχάκη Μαρία

Ημερομηνία
γεν: 1/1/1989
Θέση:
Πασαδόρος-Λίμπερο
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 6

Γκουγκουλή Κωνσταντίνα

Ημερομηνία
γεν: 1/4/1980
Θέση:
Πασαδόρος-Διαγώνια
Πέρυσι: Άνεμος
Νο φανέλας: 2

Κοϊμτζή Νικολέτα

Ημερομηνία
γεν: 2/6/2000
Θέση: Κεντρική
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 11

Λελεδάκη Ελένη

Ημερομηνία
γεν: 7/11/1996
Θέση: Ακραία
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 12

Λελεδάκη Λίτσα

Ημερομηνία
γεν: 19/4/1995
Θέση: Κεντρική
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 10

Μάντακα Μαρία

Ημερομηνία
γεν: 25/4/1988
Θέση: Ακραία
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 2

Μαρκουλάκη Σοφία

Ημερομηνία
γεν: 25/11/1996
Θέση: Διαγώνια
Πέρυσι: Ίριδα
Νο φανέλας: 17

Μπλάκη Εμμανουέλα

Ημερομηνία
γεν: 12/5/1995
Θέση: Λίμπερο
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 1

Σφαλάκη Αντιγόνη

Ημερομηνία
γεν: 25/5/1980
Θέση: Κεντρική
Πέρυσι: ΣΦΠΧ
Νο φανέλας: 3

Σολωμού Πηνελόπη

Ημερομηνία
γεν: 8/5/1998
Θέση: Κεντρική-Ακραία
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 11

Τζανετέα Κωνσταντίνα

Ημερομηνία
γεν: 2/2/2000
Θέση: Ακραία
Πέρυσι: -
Νο φανέλας: 5

Ακόμη, φέτος έκαναν δελτίο (χωρίς όμως μέχρι τώρα να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις της ομάδας) οι Χριστίνα Τζουβαδάκη, Αλίκη Παπασπάρκη, κάτι που συμβαίνει και με αρκετές άλλες αθλήτριες από το περυσινό ρόστερ, όπως οι Ελένη Δόβρου (υπάρχει πιθανότητα να επιστρέψει τον επόμενο μήνα), Λίτσα Τριανταφυλλίδη, Τζίνα Καλογεράκη, ενώ λόγω μαθητικών υποχρεώσεων δεν προπονούνται με κανονικούς ρυθμούς οι Μπέτυ Αρτζουχατζή, Ειρήνη Παπαδουλάκη, Εύη Πισσαδάκη. Ακόμη, η Μυρσίνη Βακαλοπούλου είναι πλέον φοιτήτρια στο Πολυτεχνείο Αθηνών και πήρε μεταγραφή στον Ηλυσιακό (ήδη έπαιξε "κόντρα" στην πρώην ομάδα της).

Το πρόγραμμα του α' γύρου

- 1η αγωνιστική:**
Με ΖΑΟΝ (Εξω) 3-0
- 2η αγωνιστική:**
Με Ηρακλής Κηφ. (Μέσα) 0-3
- 3η αγωνιστική:**
Με Ηλυσιακό (Ε) 3-0
- 4η αγωνιστική (9/11):**
Με Ιωνικό Ν.Φ. (Μ)
- 5η αγωνιστική (15/11):**
Με Παγγεραγωγικό (Ε)
- 6η αγωνιστική (23/11):**
Με Τράχωνες (Μ)
- 7η αγωνιστική (29/11):**
Με ΑΣΠ Θέτις (Ε)
- 8η αγωνιστική (7/12):**
Με Πανιώνιο (Μ)
- 9η αγωνιστική (14/12):**
Με Μεσσαρά (Ε)
- 10η αγωνιστική (21/12):**
Με Αστέρα Αγ. Δημητρίου (Μ)
- 11η αγωνιστική (3/1/2015):**
Με Παλλήνη (Ε)

Τα παιχνίδια του β' γύρου έχουν οριστεί, σε αντίστροφες έδρες, κατά σειρά στις: 11, 18, 25 και 31/1, 8, 14 και 22/2, 1, 8, 14 και 22/3.

• Στις τρεις πρώτες αγωνιστικές, που έχουν ήδη διεξαχθεί, αναφέρεται και το σκορ.

Η προκήρυξη

Σύμφωνα με την ειδική προκήρυξη της ΕΟΠΕ, μετά την ολοκλήρωση των δύο γύρων κάθε ομίλου, στην Α1 Εθνική κατηγορία γυναικών της σεζόν 2015-16 θα αγωνίζονται οι ομάδες που θα καταλάβουν την 1η θέση σε κάθε έναν από τους τρεις ομίλους.

Αντίθετα, στη Β' Εθνική Κατηγορία/Εθνικό Περιφερειακό πρωτάθλημα θα υποβιβαστούν οι ομάδες που θα καταλάβουν τις δυο τελευταίες θέσεις (11η και 12η) σε κάθε έναν από τους τρεις ομίλους.

Ορισμένα ενδιαφέροντα σημεία της προκήρυξης είναι και τα παρακάτω.

• Τα γηπεδούχα σωματεία είναι υποχρεωμένα να επιμελούνται την έκδοση των αδειών αγώνων για τους εντός έδρας αγώνες της ομάδας τους, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Επίσης τα γηπεδούχα σωματεία είναι υποχρεωμένα να κοινοποιούν αντίγραφο της άδειας διεξαγωγής στην οικεία αστυνομική αρχή για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων ασφαλείας και τάξης.

• Εκτός από τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Παιδιάς και τον Γενικό Κανονισμό Οργάνωσης και διεξαγωγής πρωταθλημάτων, τα γηπεδούχα σωματεία έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

- α) Να διαθέτουν για τις συναντήσεις πινακίδες αλλαγής παικτριών με αριθμούς από το 1 μέχρι το 20 για τις δύο ομάδες. Οι πινακίδες πρέπει να είναι ομοιόμορφες, καθαρογραμμένες, καλαίσθητες και ευδιάκριτες
- β) Να έχουν στο τραπέζι της γραμματείας χειρο-

κίνητο πίνακα καταγραφής του σκορ και κουδούνι για τις αλλαγές των παικτριών.

γ) Να έχουν 12 μπάλες (της κατηγορίας του πρωταθλήματος) σε καλή κατάσταση από τις οποίες 6 θα δίνουν υποχρεωτικά στην φιλοξενούμενη ομάδα για προθέρμανση. Σε περίπτωση που υπάρχουν λιγότερες από 12 μπάλες, τότε η φιλοξενούμενη ομάδα θα πάρει τις 6 για την προθέρμανση και τις υπόλοιπες η γηπεδούχος. Υπεύθυνος για την εφαρμογή είναι ο Α' διαιτητής του αγώνα.

δ) Οι αγώνες θα γίνονται υποχρεωτικά με τρεις μπάλες που θα επιλέγει ο διαιτητής πριν από την έναρξη του αγώνα. Γι' αυτό το γηπεδούχο σωματείο πρέπει να διαθέτει 4 έως 6 παιδιά, αγόρια ή κορίτσια, που θα χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία αυτού του συστήματος, όσο θα διεξάγεται ο αγώνας (κανονισμός παιδιάς), τα οποία θα πρέπει να είναι ντυμένα με ομοιόμορφη αθλητική φόρμα.

• Σε περίπτωση που ομάδα δεν εμφανιστεί στον αγώνα, θα επιβάλλεται ποινή αφαίρεσης τριών βαθμών.

• Η αμοιβή των παραγόντων του αγώνα (Α' διαιτητής, Β' διαιτητής, σημειωτής, επόπτες και παρατηρητής διαιτησίας όπου υπάρχει) σε όλα τα παιχνίδια επιβαρύνει το γηπεδούχο σωματείο, το οποίο θα καταβάλει τα αναλογούντα ποσά στους παραπάνω πριν την έναρξη του αγώνα και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης η μετακίνηση και διαμονή-διατροφή (όπου χρειάζεται) των παραπάνω παραγόντων του αγώνα βαρύνει το γηπεδούχο σωματείο, το οποίο θα καταβάλει τα αναλογούντα ποσά στους παραπάνω πριν από την έναρξη του αγώνα και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Σε περίπτωση που το γηπε-

δούχο σωματείο δεν καταβάλει τα παραπάνω προβλεπόμενα ποσά στους παράγοντες του αγώνα, ο αγώνας δεν θα διεξαχθεί και η γηπεδούχος ομάδα θα χάνει τον αγώνα με 3-0 σερ και 75-0 πόντους. Σε περίπτωση που αυτό επαναληφθεί παραπάνω από τρεις φορές τότε από τον επόμενο αγώνα η γηπεδούχος ομάδα θα μηδενίζεται, υπό την έννοια της μη παρουσίας στο γήπεδο.

• Στις ομάδες των νησιών όπου δεν υπάρχουν αξιολογημένοι διαιτητές και εκ του λόγου αυτού θα μετακινούνται διαιτητές από άλλες περιοχές, η ομοσπονδία θα συμβάλει στα έξοδα μετακίνησης των διαιτητών καταβάλλοντας στο σωματείο το ποσό των 1.500 € (εφάπαξ).

• Σε περίπτωση που οι ομάδες θα ισοβαθμίσουν για οποιαδήποτε θέση, τότε για τον υπολογισμό της θέσης θα λαμβάνονται υπόψη κατά σειρά προτεραιότητας:

- 1) Οι βαθμοί που έχει συγκεντρώσει κάθε ομάδα στους μεταξύ τους αγώνες.
- 2) Ο λόγος του κλάσματος που θα έχει αριθμητή τα νικηφόρα σερ και παρονομαστή τα χαμένα σερ στους μεταξύ τους αγώνες.
- 3) Ο λόγος του κλάσματος που θα έχει αριθμητή τους κερδισμένους πόντους και παρονομαστή τους χαμένους πόντους στους μεταξύ τους αγώνες.
- 4) Ο λόγος του κλάσματος που θα έχει αριθμητή τα κερδισμένα σερ και παρονομαστή τα χαμένα σερ σε όλους τους αγώνες του πρωταθλήματος για την κάθε ομάδα που ισοβαθμεί.
- 5) Ο λόγος του κλάσματος που θα έχει αριθμητή τους κερδισμένους πόντους και παρονομαστή τους χαμένους πόντους σε όλους τους αγώνες πρωταθλήματος για κάθε ομάδα που ισοβαθμεί.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική της ονομασία είναι *Aloe vera* (Αλόη η γνήσια). Ανήκει στην οικογένεια των Λιλιίδων. Οι κοινές της ονομασίες είναι **Αλόη και Πέρδικα**.

Είναι φυτό ποώδες, πολυετές με φύλλα σαρκώδη, που φυτρώνουν παρά τη βάση και ομοιάζουν κάπως με τον Αθάνατο, μυτερά, μαλακά, πράσινα ανοιχτά, με δόντια καφετιά.

Αλόη

Το στέλεχος της είναι ίσιο, όρθιο και τα άνθη της κίτρινα ως πορτοκαλόχρωμα και κοράλινα, σωληνοειδή τα οποία εμφανίζονται στην κορυφή ενός μακρύ μίσχου το καλοκαίρι. Φτάνει σε ύψος τους 80 πόντους. Στη χώρα μας έχει εγκλιματισθεί και φυτρώνει σε αγρούς ή καλλιεργείται σε κήπους.

Ιστορικά στοιχεία

Βότανο γνωστό από την αρχαιότητα. Έχει βρεθεί σε τοιχογραφίες των αρχαίων Αιγυπτίων οι οποίοι απέδιδαν στο φυτό μαγικές ιδιότητες. Λέγεται ότι η Κλεοπάτρα όφειλε την ομορφιά της εν μέρει στο φυτό της αλόης, με το οποίο φρόντιζε το δέρμα της. Οι αρχαίοι Έλληνες το γνώριζαν. Ως φαίνεται εισήχθη από εκείνη την εποχή προφανώς λόγω των θεραπευτικών του ιδιοτήτων. Η χρήση του αναφέρεται από το 400 π.Χ.. Την αναφέρει ο Διοσκουρίδης και ο Πλίνιος. Ο Διοσκουρίδης αναφέρει ότι εφύετο σε παραθαλάσσιες περιοχές και στα νησιά, μεταξύ των οποίων και την Άνδρο, αλλά ήταν ακατάλληλη για θεραπευτικούς σκοπούς. Οι αρχαίοι Έλληνες και οι Ρωμαίοι χρησιμοποιούσαν την γέλη του φυτού για τις πληγές. Γέλη είναι το παχύρρευστο γλισχραματώδες πήκτωμα που βγαίνει από τις τομές που κάνουμε στα νεώπα φύλλα του φυτού.

Ο Γενάδιος αναφέρει ότι η Αλόη του Διοσκουρίδη είναι η Αλόη η γνήσια η οποία συναντάται αυτοφυής σε Ναύπλιο, Άνδρο, Κάλυμνο, Λέρο και Κύπρο.

Τα ηκτοειδή συστατικά των φύλλων του φυτού χρησιμοποιούνται ακόμα ευρέως στη βιομηχανία καλλυντικών, στα σαμπουάν για να δυναμώνει τα μαλλιά, στις αντιλιακές κρέμες για να δροσίζει το δέρμα αλλά πάνω απ' όλα στην περιποίηση του δέρματος έπειτα από ραδιοθεραπεία.

Συστατικά - χαρακτήρας

Η Αλόη περιέχει περίπου 200 πολύτιμα συστατικά μεταξύ των οποίων, απαραίτητα αμινοξέα, ένζυμα, σάκχαρα, στερόλες, μηλικό οξύ, λιγνίνη, Β-καροτίνη, χολίνη, βιταμίνες Α, Β1, Β2, Β6, Β12, C, E, φυλλικό οξύ, ασβέστιο, κάλιο, μαγνήσιο, νάτριο, χαλκό, σίδηρο, ψευδάργυρο, μαγγάνιο κ.ά..

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Η αλόη ανθίζει τον Απρίλιο και Μάιο.

Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται ο χυμός του φυτού, που παίρνεται από εντομές και αφού ξεραθεί στον ήλιο

είτε με βρασμό δίνει τη φαρμακευτική Αλόη που είναι γυαλιστερή ρητινώδης ουσία, με χρώμα φαιό ως μαύρο με ιδιάζουσα οσμή και γεύση πολύ πικρή.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως καθαρτικό, επουλωτικό, εμμηναγωγό και ανθελμικό. Εξωτερικά ως μαλακτικό και επουλωτικό.

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί εσωτερικά ως ένα ισχυρό καθαρτικό. Σε μικρή δόση αυξάνει την έμμηνο ροή. Ταυτόχρονα έχει αντιμυκητική, αντιβιοτική και αντιφλεγμονώδη δράση.

Αν χρησιμοποιηθεί εσωτερικά για προβλήματα έμμηνης ροής, πρέπει να συνδυαστεί με άφουσα βότανα για να μειωθεί ο κολικός πόνος.

Εξωτερικά ο χυμός χρησιμοποιείται για καψίματα, σκασίματα, πλιακά εγκαύματα, πληγές, ατροφικά έλκη, έκζεμα, ισχιαλγία. Επίσης έχει αποτέλεσμα και σε τσιμπήματα από τσουχτρες της θάλασσας.

Παρασκευή και δοσολογία

Για εσωτερική λήψη λαμβάνουμε 0,1 έως 0,3 γραμμάρια του χυμού. Για εξωτερική λήψη, απλώνουμε μία ποσότητα φρέσκου χυμού στην προσβλημένη περιοχή.

Προφυλάξεις

Δεν πρέπει να υπερβαίνουμε τη συνιστώμενη δοσολογία γιατί το βότανο λόγω της τοξικότητάς του μπορεί να προκαλέσει πρόβλημα στους νεφρούς. Πρέπει να μην χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης διότι η Αλόη προκαλεί συσπάσεις της μήτρας. Ακόμη πρέπει να την αποφεύγουμε κατά τον θηλασμό, γιατί εκκρίνεται στο μητρικό γάλα και μπορεί να ενεργήσει ως καθαρτικό στο παιδί.

Υ.Σ. Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@herb.gr